

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtutes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lugduni, 1663

Liber LI. Suspensio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](#)

L I B E R L I. S V S P E N S I O.

SVSPENSIO propriè Incertitudinem significat, sed ex Iuris Canonici interpretatione translatā est, ad signādam priuationem cuiusvis actionis, & officij, Clement. Cupientes, verb. Suspensio, de poenis. Hac tamen acceptio latissima est, communis scilicet tam actibus secularibus, quam Ecclesiasticis. Strictius sumitur pro exercitij spiritualis, vel spiritualibus annexi prohibitione. Cap. Quæsumitum. Cap. final. de cohabit. Cleric. & mulier. In presenti Suspensio non ita late sumitur, sed pro exercitij potestatica prohibitione. Expendam igitur quid sit, & quotuplex, eius causas, & effectus, eius durationem, & absolutiōnem, pacificus quidem, & pugnax.

SECTIO PRIMA.

De Suspensione Receptiores sine lite Sententiae.

CAPVT I.

De Suspensionis Definitione, ac Diuīstione.

libro quarto, capite primo, numero decimo tertio.

Alia Suspensio est ab officio tantum; & per officium intelligitur tam officium Ordinis, quam iurisdictionis Ecclesiastice. Alia est à beneficio tantum, & per beneficium nomen veniunt dignitates Canonicas, beneficia sive curata, sive simplicia, & alia huiusmodi. Alia est ab officio, & beneficio simul. Porro illa quæ est ab officio tantum, aliquando est à toto officio, quando scilicet quis priuatur omni sui officii vix aliquando à parte, vi Sacerdotio, aut Diaconatu, aut alio inferiori. Præterea Suspensio alia est poenalis, alia medicinalis: poenalis fertur in delicti præteriti vindictam, quæ quidem non fertur per modum Censuræ, sed solius poenæ. Medicinalis vero est illa, quæ intendit emendatio, ac bonum delinquēntis. Denique alia Suspensio est temporalis, alia perpetua. Alia est à iure, alia ab homine. Toleatus libro 1. cap. 45. Manuel tom. 2. summ. cap. 79. Filluciū tractat. 17. numer. 7. Reginaldus libro 2. numero 6. Nauarr. summ. capit. 27. numer. 174.

Suspensio ab aliis Censuris differt. Primo, quia excommunicatio nunquam nisi per abolutionem tollitur: Suspensio tollitur aliquando. Secundo, excommunicatio nunquam fertur alii Censi nisi adiut contumacia. Suspensio non nunquam fertur.

in

BAR
M. R.
I. V. II.

266 Theologiæ Moralis. Liber LI.

in pœnam delicti etiam sine contumacia expeditur. Tertiò, excommunicatio omnis Sacramentorum prohibet susceptionem, & collationem: at non omnis suspensio susceptionem vetat, nisi quando est à susceptione Sacramentorum, nec collationem, nisi quando est ab officio, vel ordine, aut collatione Sacramentorum. Quartò, excommunicationem à iure contrahunt Episcopi, etiam si expressa corum mentione non fiat: suspensio vero à iure non nisi facta eorum expressa mentione. Quinque differt ab interdicto, tum quia suspensio non inducit priuationem tot, nec tam grauium rerum sicut interdictum: tum quia interdictum magis priuat vnu passio, quam actio: tum quia suspensio fertur in Ecclesiasticas personas: interdictum vero tam in laicos, quam in Clericos fulminatur. Sexto, differt suspensio ab irregularitate, quia hæc priuat susceptione Ordinis, vt Ordo est: suspensio vero priuat exercitio Ordinis, vel beneficii, seu potestatis Ecclesiæ, vt est quædam functio. Toletus libr. 1. capit. 46. numer. 6. Bonacina de Censur. tom. 1. disputation. 3. punct. 1. numer. 3.

requirit mortale peccatum: si leuis, potest etiā pro culpa veniali ferri; in iure autem communiter grauis est, & semper culpam grauem supponit. Suspensio vero late sumpta pro quacumque prohibitione videnti aliquia facultate potest ferri sine suspensi culpa, sed non sine causa. Caetan. verb. Suspensio. Fillius tractat. 27. numer. 62. & 63. Toletus libr. 1. capit. 46. numer. 4. Surius disputation. 18. section. 4. Nauart. summ. 6. 27. num. 159.

Forma suspensionis non est à iure determinata, sed multis potest exprimi modis illa sunt. ⁷ Causa suspensio ab homine, quando est. Censura lata ob contumaciam, requirit præsumptam feratur præsumptam admonitionem: si vero tantum in pœnam delicti, non requirit monitionem. In ipsa vero ferenda requiruntur verba determinata, quæ suspensionis speciem eiusque effectum significant; hæc vero verbabedebent scriptio proferri ex Ecclesia præcepto, quamvis de essentia non sint. Sylvest. verb. Suspensio. numer. 4. Fillius tractat. 27. numer. 65. Tolet. lib. 1. c. 46. numer. 8. & 9.

Finis denique Suspensionis est idem qui & excommunicationis, nempe Clerici utilitas. ⁸ Causa suspensio ab Ecclesia enim animalium salutem intendit, quando corrigit, & castigat. Tolet. lib. 1. c. 46. n. 11, & omnes.

CAPVT II.

De Suspensionis Causis.

⁴
Causa efficiens Suspensionis.

ERENDI Suspensionem potest est à Christo Domino, instituto vero ab Ecclesia, cuius initium fuit Apostolorum tempore.

tempore autem precedente, fuit ad certam formam redacta. Verum ille potest suspendere, qui excommunicare potest. Quia eadem est potest ad utramque Censuram requista. Ordinaria quidem est in Episcopis, & huiusmodi Praelatis, delegata potest in aliis Clericis adesse. Sylvest. verb. Suspensio. numer. 2. Angel. verb. Suspensio. 2. §. 3. Toletus libro 1. capite 44.

Causa subiectiva, seu materialis remota est ⁵ Causa materialis, qui potest suspendi, nempe solus Clericus, materialis re. Quia omnis suspensio, aut est ab officio, aut à materia. Clerici officio, & beneficium est Clerici proprium: ergo solus Clericus potest suspendi. Verum omnes Clerici tam Episcopi, quam Cardinals, excepto Summo Praefule, huius sunt Censuræ capaces: sed tamen Episcopi suspensionem generaliter à iure laicam non incurront, nisi specialis de eis mentio fiat. Communitas autem etiam suspendi potest, quia est capax culpe, sicut qualibet humana congregatio: quatenus scilicet est unum corpus politicum habens propria bona, & proprias actiones ita ad eam pertinentes, ut non ad singulas per se pertineant: vel etiam ratione singulorum de communitate. Surius de Censur. disputation. 28. section. 1. & 2. Toletus libr. 1. capit. 46. numer. 2. Fillius tractat. 27. numer. 58.

Causa materialis proxima est peccatum, obnoxia. Causa materialis proxima est peccatum, obnoxia.

quod suspensio fertur. Et quidem si grauis sit,

CAPVT III.

De Suspensionis effectibus.

VINQUE sunt Suspensionis effectus. Primus, featus Primus, Suspensus delinquit lethaler ex suo genere fieri possit, exercendo actionem, à quo est suspenitus. Circa pœna, penitus. Quia violans Ecclesiastici cum præceptum in re graui mortaliter peccat, licet ex paritate materie fieri possit, ut à lethali excusat. Tolet. libr. 1. capit. 46. numer. 11. Surius disputation. 27. section. 2. Reginaldus libr. 3. numer. 51. Nauart. summ. capit. 27. mero 16. 3.

Secundus, Suspensus ab Ordine, vel ab aliis. ¹⁰ Secundus, Suspensus ab Ordine, vel ab aliis. quo Suspensionem Ordinis includent, non solum peccat, si actum talis Ordinis exerceat, circa indebet etiam fit irregularis, maxime si maioris galanteriæ Ordinis exercitum, à quo est suspenitus. Quod verum est, non solum quando suspensio perpetua violatur, quæ est propriæ Censuræ, sed etiam quando violatur suspensio, quæ est pura pœna, & quæ ad determinatum tempus est latata. Vnde suspensus ab Ordine irregularis efficitur, benedicendo aquam, ceras, nuptias, ac mulierem post partum. Item suspensus ab ingressu Ecclesiæ, irregularis efficitur, celebrando in Ecclesia. Præterea Episcopus suspensus à pontificibus, irregularis fit, gerendo actus, qui solum Episcopo post consecrationem convenienter. Cæterum suspensus à diuinis officiis irregularitatis vinculo illigatur, quoties illa periret ex officio, tanquam Sacro Ordine initiatus. ¹⁴ Suspen-

Sect. I. De Suspensione Recept. Sent. 267

Suspensus tamen à Sacramentorum suscep-
tione, non incidit in irregularitate illa suscipie-
do. Similiter suspensus à beneficio non effici-
tur irregularis fructus beneficii recipiendo.
Quia non violat Censuram per Sacri Ordinis
exercitum. Tolethus lib. 1. cap. 45. Nauarr. summ.
cap. 27. num. 163; Bonac. de Censor. disp. 3. pun.
4. num. 6. Valentia tom. 4. disputation. 7. quæst. 18.
pan. 1.

¹¹ Tertius. Suspensus priuatur communione il-
lorum in eo, in quo est suspensus: itavt peccet
communicando cum aliis, & peccet etiam qui
in talibz cum eo communicat. Quod si actus
suspensionis non pertineat ad diuinam, idest, ad
Ordinem aliquem, non est mortale, sed veniale
ex parte participantis, cum eo communicare
req̄d intelligo de suspensi nominatim de-
nunciato, quia cooperans, & communicans
cum suspensi tolerato, seu nondū denunciato
in iis actibus iurisdictionis, & officij, à quibus
est suspensus, mortaliter non delinquit. Tolethus
lib. 1. cap. 45. num. 4. Sarius disputation. 27. sec-
tion. 2. num. 7. Nauarr. summ. cap. 27. num. 16. 2.

Henrig. 4. 13. c. 3.

Quartus. Acta iurisdictionis propriæ per
suspensem à iurisdictione, vel ab officio, nomi-
natim denunciatum, sunt invalida, nisi adsit ti-
tulus coloratus, & error communis. Secus di-
xerim de actis per suspensem, qui non est no-
minatim denunciatus: valida enim sunt, quia
ei non admirut iurisdiction. Actus etiam Ordini-
nis, qui non requirunt iurisdictionem ad sui
valorem, validi sunt, vt consecrare, confirmare,
benedicere altaria, &c. Sarius disputation. 25.
section. 1. numer. 2. Fillius tractat. 17. capit. 10.
quæst. 3. Henriquez lib. 1. cap. 3. num. 1. Sayr. de
suspensi. 11. n. 5.

Quintus. Suspensi latæ absolute absque li-
mitatione expressa, vel tacita suspendit abso-
lute ab omnibus, idest, ab officio, & beneficio.
Quia verba accipienda sunt prout sonant, sus-
pensi vero latæ cum expressione alicuius par-
ticularis effectus, extenditur ad illum effectum,
& ad ea, quæ sunt illi annexa, & non ad alia.
Quia Censura efficit, quod significat, nec ali-
ter, quam significat, operatur. Quare suspensus
à celebratione, potest reliqua Sacerdotis mu-
nia præflare. Sarius disputation. 25. section. 7.
Toletus libr. 1. capit. 43. Sayrus libro 4.
capite 3. & 4. Vgolinus tab. 4. capit. 14.
Nauarr. summe capite decimo septimo, nu-
mero 160.

CAPUT IV.

Nonnullas ex quinque prefatis
suspensionis effectibus il-
lationes deduco.

¹⁴ **A**b Ordine suspensus, non ob id
suspensus est à iurisdictione. Nec
è contra suspensus à iurisdictione, ob id suspensus censendum est
ab Ordine. Quia hæc duo sunt
in vicem distincta, & unum ab altero non pen-
satur.

der. Vnde suspensus à Pontificalibus tantum,
solan suspensus ab exercitio eorum, quæ
volum Ordinis Episcopatus concernunt, qualia
sunt confirmare, Ordines conferre, Ecclesiæ
conferre: non tamen ab iis, quæ iurisdictionis
sunt, vt conferre beneficia, excommunicare,
&c. Nomine Pontificalium intelliguntur Po-
tifica, insignia, vt vls mitra, baculi, & pallij.
Similiter suspensus à Pontificali Ordine, non
ob id suspensus est à Sacerdotio, nec ab aliis
Ordinibus. Quia Pontificalia non spectant ad
alicuius Ordinis Ecclesiastici substantiam. Sus-
pensus vero à minori Ordine, suspendit exiā
à maiori: verbi gratia, suspensus à Diaconatu,
in Sacerdotio suspensus agnoscitur. Et similiter
suspensus ab uno Ordine, non potest ad maiores
ascendere. Quia per salutem promotus vi-
deretur. Suspensus autem à Superiori, non cen-
setur suspensus ab inferiori. Quia inferior in
Superiori non fundatur. Nauarr. summ. cap. 27.
num. 160. Sarius disputation. 26. section. 4. Fil-
liuci tractat. 17. cap. 2. question. 4. Tolethus lib.
1. cap. 43. num. 2. Contrauias in rubric. de hom.
1. pars. relect. §. 1. Reginaldus lib. 32. num. 15.
Henriquez lib. 13. cap. 32. num. 12. Addo ex
Caietan verb. Suspensi. Suspensus ab Ordine,
est etiam suspensus ab iis iurisdictionis acti-
bus, qui sunt connexi, ac fundati in Ordine, vt
est, in foro pœnitentiali absoluere; non autem
ab iis, qui connexi non sunt.

Suspensus simpliciter ab Officio, nulla addi-
ta limitatione, intelligitur suspensus ab officio,
non tantum Ordinis, sed etiam iurisdictionis,
idest, à potestate Ecclesiastica, que illi compe-
tit ratione Ordinis, vel iurisdictionis. Quia
vls Ordinis, & iurisdictionis competit ratio-
ne officij absolute prolati. Imo neque potest
Ordines recipere. Sarius disputation. 16. section.
1. Fillius tractat. 17. num. 15. Toletus libr. 1.
cap. 43. num. 6. Non vero intelligitur à benefi-
cio suspensus. Quia cum aliquando suspensi
sat ab officio, aliquando ab officio, & benefi-
cio, superflue adderetur secunda pars, si in pri-
ma includeretur. Syrus lib. 4. cap. 5. num. 16.
Nauarr. summ. capit. 27. numer. 160. Henriquez
lib. 13. capit. 32. Fillius tractat. 17. numer.
21. & 41.

Suspensus ab Ecclesia ingressu, priuat in pri-
mis ab acta solemni cuiuscumque Ordinis, &
ex officio intra Ecclesiam. Quia ex quo inter-
dictor Ecclesiæ ingressus tanquam rei prin-
cipalis, censentur interdicta omnia diuina tan-
quam consequentia. Non tamen priuat potes-
tate exercendi iurisdictionalia, aut eligendi,
aut celebrandi extra Ecclesiam, aut orandi in
eo tempore, quo ibi diuina non celebrantur:
aut tunc transtendi per eam, aut Ecclesiastica
Sacramenta percipiendi. Deinde priuat sepul-
tura Ecclesiastica, dummodo impenitens ille
decesserit: si tamen sic sepeliretur, non pollue-
retur Ecclesia. Nauarr. summ. cap. 25. numer. 75.
& cap. 27. num. 170. Fillius tractat. 17. num.
32. Toletus lib. 1. cap. 43. num. 8. Sylvest. verb. o
Suspensi. numer. 5. Angel. verb. Suspensi. 3.
numer. 5.

¹⁶ **C**irca sus-
pensi ab
Ecclesia in-
gressu.

Suspensi ab administratione Ecclesiæ in
temporalibus, & spiritualibus, prohibet ad-
ministrationem temporalem, & spirituali-
mentem: non vero suspenit ab Ordine. Vnde Sacerdos ita
suspensi non fit irregularis Missam celebra-
do:

18 Suspenſio à diuinis Officiis prohibet, ne Clerici possint in choro Psalmos recitare, intercessione illis, diuinia officia ut Clerici exaudire. Quod si contra faciant intercessione scilicet illis tanquam Clerici, & ministri ex officio, irregulares sunt. Si vero tanquam laici audiendo tantum, non delinquent. Bonacina *disputation.* 3. punct. 2. num. 16. Fillius tractat. 17. numer. 3. 3.

19 Suspensio à Beneficio simpliciter , est priu-
Circa Sus- tio vñs iuris ad recipiendum tempora em-
pensum à lumentum fructuum, cuiuscumque generis, cō-
Beneficio. ditionis , & qualitat̄ illi sunt , & quo cumque
nomine beneficium vocetur. Quia beneficium
in latiori significatione accepum complecti-
tur omnia beneficia. Suarius disputation. 17 se-
Etion. 1. Vgolin. tab. 4. cap. 8. §. 6. Toletus libr. i.
cap. 4.3. num. 7. Adnoto tamen, sūpensum à be-
neficio nō intelligi suspensum ab officio, etiā
officium ei ratione beneficij competat. Quia
in materia penali extensio facienda non est.
Et suspensum à beneficio posse percipere di-
stributiones, quæ dantur iis, qui diuinis officiis
interfunt, modo non dentur beneficij intuiri:
cuiusmodi sunt illæ, quæ dicuntur anniversaria
aut Missarum stipendia. Et suspensum à benefi-
cio in patrati delicti pœnam tradendam esse
fructuum portionem ad congruam sustenta-
tionem sufficientem Superioris taxandam au-
thoritatem, quoties suspensio ab homine per se
tentiam fuit lata : quando vero suspensio lata
fuit à iure, nec delictum ad forum contentio-
sum deducatur, portio fructuum potest pruden-
tis viri arbitrio taxari. Si vero suspensio est la-
ta pro contumacia , suspensus non est alendus
beneficij fructibus. Quia sua præva voluntati
tributur, qua durante, iuste ea incommodeitate
afficitur. Filliuscū tractat. 17. num. 44. Syrus
lib. 4. cap. 5. num. 11. Lege c. Pastorali, §. Verum,
de appellat.

CAPVT V.

De Suspensionis Duratione.

SI Suspenſio feratur simpliciter, & absolute abſque conditione, ac limitatione temporis, durat, donec anferatur per abſolutionem. Si vero lata fit cum temporis determinatione, durat intra tempus determinatum, & eo tempore elapso cefiat. Quia Censura non ligat ultra conditoris voluntatem. Vnde de qui fulpendit ab officio per mensem, non poterit intra mensis spatium officium exercere, incipienda ab eodem die, seu puncto, quo lata est in penſio, que secum trahit executionem, & afficit in continentia. Vgolin. lab. 4. cap.

15. S. 3. *Sayrus libr. 4. capit. 8. numer. 2. Fillius tractar. 17. numer. 48. Suarius disputation. 26. section. 1. numer. 17. & disputation. 27. section. 1. numer. 22.*

Porro suspensio ab officio lata simpliciter u
ab fine loci determinatione, pro omni loco va-
let. Quia suspensio est Censura, qua sequitur Lata sim-
suspensum vicinumque adsit. Et licet Prelatus pliatur pliatur, sed
non possit obligare extra territorium per sta- officio, at
tutum, aut legem: tamen per praecpta particu- beneficiis,
laria, quae imponuntur personis, & immediate gat oblige
eas recipiunt, potest etiam easdem extra ter- Clericis
torium obligare. Idem dixerim de suspensione si.
simpliciter a beneficio abs fine loci determina-
tionis. Suarius *disputatione*. 26. *sección*. 1. *mum.* 11.
& *disputatione*. 27. *sección*. 1. *numer.* 17. Filiacus
tructat. 1. *numer.* 47. Bonacina *disputat.* 3. *par-*
3. numer. 7.

Si feratur in potam pœnā potest tribus modis auferri. Primus est, per temporis lapsū, si enim lata est ad tempus determinatum, ut annum, vel mensē, &c. solo temporis lapsū cesat, nec opus est alia absolutione. Secundus, per dispensationem Superioris; si enim lata fit ad certum tempus, vel etiam in perpetuum ab eo fieri poterit, nondum tempore elapsō, tolli. Tertius per absolutionem, quando est lata simpliciter in pœnam sine villa temporis limitatione. Si vero feratur cum conditione, Donec satisficeris, exhibita satisfactio cessat. Naauar. summ. cap. 27. num. 161. ¶ 163. Saurius disputation. 29. section. 1. Toletus libr. 1. cap. 26. Manuel. summ. tom. 2. cap. 69.

CAPVT VI.

De Suspensionis Absolu-
tione.

B^SOLV^TIQ^{UE} Suspensionis ab ho-
mine ad eum qui volit tentem-
pertinet, vel ad successorem eius.
vel ad Superiorē. A suspensiō-
ne in peccātū abolire possumus pri-
mū indicantes ex concessione facta
etatis Patribus à Paulo III. Ex po-
litia ordinaria, quando suspensiō lata
in tempus, vel in perpetuum, potest
terri à Canonis auctore. Quia quā-
puā peccātū, cum stabilitate fer-
alter auctor Canonis sibi referat,
lis ratio de excommunicatione, à
abolire inferior, nisi sit à Condi-
cis referuata. Quia suspensiō lata in
am, non auferit per absolutionem
penitentiam: dispensatio autem ex
referuata censetur, nisi explicite
Nauarr. summ. cap. 27. n. 162.
privileg. Mend. verb. Absolutione quo-
d. ad cap. Cipientes, de elect. in 6.
uation. 26. section. I. numer. 15. File-
ar. 17. numer. 68. Bonacina de ful-
tim. numer. 6. Toletus libr. I. cap. 46.

Sect. I. De Suspensione Recept. Sent. 269.

¹⁴ *Ablatio
sponsio
ciunca*
Suspensio ob contumaciam lata, & ob per
feuerantiam in illa, non potest tolli antequam
contumacia tollatur, nisi ab auctore illius, vel
a Superiori: post ablatam vero contumaciam
etiam a successore in officio, si ab homine sit; si
vero sit a iure, & reseruata, tantum poterit au-
tor, Superior, vel successor, imo etiam Episco-
pus si sit Papa reservata, & delictum sit occu-
pum ex Tridentin. *eff. 2.c.6.concessione. Filiu-*
m. 17.n.69. Toler. 1.c.46.n.4. Regin. 1.32.n.43.
Si autem non sit reseruata, tunc poterit ab ea
abluere quilibet ordinarius ex communi
sententia, quae iam est ynu recepta. De Parochio
autem & quilibet alio simplici Sacerdotio ne-
gandum omnino esse non dubito. Nauarr. *sum.*
cap. 27.num. 162. Surius disputation. 29. section,
2.mmm. 2. & 15.

¹⁵ Ad absolvendam à suspensione, non sunt
aliqua determinata verba, hac autem sunt in
ynu. Ego te absolu à vinculo suspensiōis, in quam
incurredi, & restituio te ad executionem tui mu-
niorum, vel ordinis, vel ad tuum beneficium. Non est
autem necessarium in absolutione cauam ex-
plicare, ob quam suspensio fuerit contracta.
Surius *d. 27. eff. 9.m. 2. Nauarr. summ. c. 26.n. 8.*
Filiuc. tr. 11. nu. 329.

CAPUT VII.

De Suspensionibus, qua ipso iu- re contrahuntur Catalogum indico.

¹⁶ *Cira Cle-
m. gen-
tium in-
veniūne*
ONTRA Clericos triginta, &
octo suspensiones inuenio. Pri-
main recipientes ordines ab eo
qui Episcopatui renunciavit,
Cap. 1. de ordin. ab Epis. quā Epis-
*metrī. cap. renun. 2. In recipien-
tes Ordines ab alie-
no sive proprij licentia. Pius II. cum ex Sacro-
suffrag. 6. 3. In recipien-
tes proprio Episcopo in
aliena Diocesi. c. Episcopum 9. 1. 4. In recipien-
tes ordines ab excommunicato, & vel suspen-
denunciato. c. 1. & 2. de Schism. 5. In recipien-
tes ordines ante legitimam etatem. Pius II. *Cum ex*
*Sacrorum 6. 6. In recipien-
tes ordines extra tem-
pora sine dispensatione. Pius II. ibid. 7. In recipien-
tes interdicti non seruatis, cap. Dilectus, c.
Litteris, de temp. ordin. 8. In Clericos ordinatos
titulo fīco. c. Sanctorum 8. d. 7. 9. In promotois
per saltum. *Trid. eff. 2. c. 1. 10.* In recipien-
tes Sacros Ordines post matrimonium ratum, etiā
non consummatum. Extrau. Antiqu. de voto.
11. In recipien-tes ordines cum sint excommu-
nicati, vel suspensi, vel interdicti. *c. Cum illorum*
de sent. excomm. 12. In recipien-tes ordines cum
literis Capituli Sede vacante infra annum.
Trid. eff. 7. c. 10. 13. In videntes ordines in loco
interdicto præter modum iure concessum. c. 7.
qui de sent. excomm. in 6. 14. In celebrantes co-
ram excommunicato, vel interdicto. c. Episco-
porum, de priuile. 15. In tradentes sepulturā pu-
blicos vñarios. c. Quia in omnibus, de vñis.
*Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.***

¹⁶ In Parochos iungentes sponsos alterius Pa-
rochiae sine licentia. *Trid. eff. 24.c. 1. 17. In Pa-*
rochos non prohibentes matrimonia clandesti-
na, vel contra interdictum Ecclesiae. c. Cum in-
hibitio, de cl. indeſ. desp. impub. 18. In abutentes
vestibus contra iure statuta. Clement. II. de vita
& honest. Cleric. 19. In grauantes Ecclesias sibi
commissas alienis debitibus. cap. 2. de solut. 20. In
bona Prelati defuncti occupantes. cap. Quia
sape, de election. in 6. 21. In electores Episcoporum,
non præsentantes electionem electo, infra
octo dies. cap. Cipientes, de election. in 6. 22. In
co. n. promissarios indignum eligentes. cap. Si
compromissarij, de election. in 6. 23. In eligentes
indignum ad Episcopatum, vel Curatum. cap.
Cum in curia. §. final. de election. 24. In posta-
lantes in Praelatu. Cathedralis eos, qui pro-
hibitent. Ibid. 25. Inconsentientes electioni per
abusum porestatis secularis. c. Quisquis, de elec-
tion. 26. In inferiores Episcopos non seruantes
in visitatione Innocentij IV. constitutionem.
cap. Exigit, de censib. in 6. 27. In conferentes
beneficia eorum, qui seruunt in Curia, vel ea-
dem recipientes. Extr. g. 3. de priuile. 28. In
faciientes in iudicio per fortis aliquid contra
instiitum, & conscientiam in grauamen partis.
cap. De sententia, & re indicata, in 6. 29. In con-
seruatores se intromittentes in aliis, quam in
manifestis iniuris. cap. Ultim. de offic. deleg. in 6.
30. In occupantes bona, census, &c. Ecclesiae
beneficii, vel pii loci. Tridentin. eff. 22. cap. 11.
31. In publicos peccatores. Cap. ultim. de temp.
ordin. 32. In publicos concubinarios. Hodie non
est in vnu. 33. In Sodomiam exercentes. Non est
etiam in vnu. 34. In simoniacos. Extr. ag. Pauli
11. de simon. 35. In iurantes de tenendo Schismate.
cap. 1. de schismat. 36. In prouocantes ad
duellum, vel acceptantes. cap. De Cleric. pugna
in duello. 37. In raptore, vel præbentes
auxilium, &c. raptui. Tridentin. eff. 24. cap. 6.
38. In disputantes de Conceptione Deiparæ.
Gregorius XV.

Contra Episcopos viginti supra quatuor
suspensiones annorunt. Igitur suspensione in-
nodantur 1. Conferentes ordines simoniacæ,
c. penultim. de simon. 2. Conferentes ordines sus-
pensi propter malam promotionem. cap. si qui
Epis. cor. 1. q. 1. 3. Ordinantes Religiosum non
professum. Pius V. Romanus Pontifex. Bull. 74.
4. Ordinantes accepto iumento, quod nō mo-
lestabantur super eorum prouisione. cap. si quis
ordinaverit. de simon. 5. Ordinantes Monachum
sine Abbatia licentia. c. fin. diff. 58. 6. Non pro-
malgantes Cœciliū Provinciale tori Diocesi
*Non est in vnu. 7. Intromittentes se in causis spe-
catisibus ad Episcoporum electionē. c. Quamvis,*
de elec. in 6. & c. Pronida, eod. tit. 8. Submitentes
laicis bona Ecclesiae sine debito censu. c. Hoc
consultissimum, de rebus Eccel. non alienand. in 6.
9. Occupantes bona vacantum pertinentium
ad eorum prouisionem. c. Præenti, de offic. Or-
dinarij, in 6. 10. Male videntes in causa aliena-
tionis delegata potestate Extrau. 2. cum in an-
te Pauli II. 11. Alienantes bona Ecclesiae vitra
biennium. Extrau. Ambitiose, de reb. Eccles. non
alien. 12. Admitentes resignations contra
formam prescriptam in constitutione. Quanta
Pius V. in Bull. 58. Quarta. 13. Faütes vñuras,
suis domos locando. c. 1. de vñur. in 6. 14. Abuëtes
munere

A A

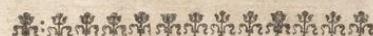
²⁷
Contra E-
piscopos vi-
ginti, &
quatuor.

270 Theologiae Moralis Liber LI.

sunere Inquisitorum in causa fidei. Clement. 1. **Kerum, de heret. 15.** Delinquentes contra Clericorum immunitatem. Clement. 2. **de penit. 16.** Non seruantes Extrav. 2. de electione, quoad perceptionem fructuum primi, vel secundi anni. Extrav. 1. **de elec. 17.** Promoti à Sede Apostolica sine eiusdem litteris authenticis. Extr. 1. **de elec. 18.** Concubinarij à Synodo admoniti, & non se emendantes. Trid. **eff. 25. c. 14. 19.** Relaxantes incendiarii poenam in iure praecipitam. c. **Pessimam 23. q. 8. 20.** Negligentes procedere contra simoniacos. c. **Quisquid 1. q. 1. 2. 1.** Non facientes comburi **Talmud** libros. **Iulius III in Bull. 46.** Cum sicut. 22. Publicantes populo indicem calu. **Pius V. in Bull. 99.** **Quam plenum. 23.** Non visitantes Apostolorum limita tempore praeciptio in Sixti V. constitutio. **Sixtus V. in Bull. Romanus Pontifex. 4.** Ingredientes Monialium Monasteria sine necessitate. **Gregor. XII.**

28 **Contra Capitula autem quatuor suspensiōnes extare video.** 1. si dilapidant bona relicta, vel obuentia vacationis tempore. cap. **Quia sap. de elec. in 6. 2.** Si recipiant promotois in Curia, absque Summi Praelatis litteris, **Extrav. 1. de elec. 3.** Si petant in receptione ad Religionem, aut post illam, patrum, & prandia. **Extrav. Sanè de smo. 4.** Si non feruerint contenta in constitutione **Quanta Pij V. Pius V. in Bull. Quanta.**

29 Denique contra Religiosos nouem suspensiones annumerauai. Prima est contra Apostoligos nos in Apostolia Ordines recipientes. cap. final. **de Apost. 2.** Contra recipientes ad professionem ante probacionis annum. **Cap. Non solum, de Regularib. in 6. 3.** Contra Superioros concedentes redditus Ecclesiarum alicui ad vitam. **Clement. 1. de rebus Ecclesia non alien. 4.** Contra usurpantes decimas sibi non conuenientes. **Clement. 1. de decim. 5.** Contra non videntes habitu, ac vestitu modo ipsis praescipto. **Clement. 1. 6.** Si quis autem, de statu Monach. 6. Contra Superioros, ad quos occasione excelsum suorum aliquid peruerterit. **Clement. de priuileg. 7.** Contra non facientes penitentibus conscientiam de non soluendis decimis. **Clement. cupientes, de penit. 8.** Contra non professos Ordines Sacros recipientes. **Pius V. in Bull. Romanus Pontifex. 9.** Contra introducentes mulieres in Monasteria Apostolicæ facultatis prætextu. **Pius V. in Bull. Regularium. 22.**

CAPUT VIII.

De Degradatione.

30 **Degradatio verbalis, seu depositio.**

Degradationem Clerici dupl. **Decem esse inuenio, verbalem sci- vericet, & realem, seu actualem.** Verbalis est, quæ sit verbo solummodo, & alias **Depositio ap-** pellatur. Hac quidem persona Ecclesiastica priuatur omni officio, ac beneficio in perpetuum per sententiam Ecclesiasticam, sine restitutionis spe, priuilegio tamen

Clericali retento. Actualis vero est priuilegium Clericalis facta post depositionem, adiuncta reali actione, & ceremonia per Canones prescripta. **Valentia tom. 4. disp. 7. qu. 9.** **panel. 4.** **Suarus de Censur. disputation. 30. feb.** 1. & 2.

Inter degradationem verbalem, & actua- ³¹ lem multiplex est differentia. Actualis namque **Prima diff.** fieri solet cum maiori solemitate, nempe ad **ferentia in- stantibus Abbatibus insulatis, seu habentibus ter verba- ius mitra, & baculi, am assistentibus aliis in di. & reali- gnitate constitutis. Deinde degradandus inde- **seu aliis** citur ornamentiis, quibus fuit ordinatus, necno **tem dego-** **Sacra Vasa ad illum Ordinem, à quo degra- **dationem** pertinencia defert ad Episcopi contemptum, à quo gradatim exiuit, & priuatur, ac demum **capillis tundetur, vt nullum corona vestigium** remaneat. **Reginaldus l. 32. n. 2. & 33. Filluc. tract. 18. num. 19. 3.******

Degradatio verbalis Clerici etiam Presbyte- ³² ri fieri potest per Vicarium Generalem Episcopi. **Differen- pi.** Actualis vero non nisi per Episcopum, Ab*secunda* bus assistentibus. Verbalis potest fieri contra absentem contumacem. Actualis vero pre- **tiam** requirit.

Degradatus verbaliter gaudet priuilegio fo- ³³ ri, & Canonis, unde non potest puniri a Iudice. **Differen- faculari,** nisi post degradationem verbalē **factus est.** **ta 11a.** sit incorrigibilis, & per Iudicē Ecclesiastici sit lata sententia declaratoria super incorrigibilitatis qualitate. Actualiter autē degradatus priuilegiū Clericale utrūque amittit, nepe vi si sub Iudice exculari, & qui eū percute excommunicatiōne non incurrit. Porro ubique in iure simpliciter fit mentio de degradatione intelligitur de verbali. Pro nullo autē crimen quantumcum grani imponitur Clerico degradationis poena, nisi in iure expressum reperiatur. **Tolet. l. 1. c. 50. n. 9. 10. 12. Trid. eff. 13. c. 4. Na- uar. summ. c. 27. n. 8.**

Verbaliter degradatus potest ab Episcopo ³⁴ restitui. Actualiter vero à solo Summo Praelato. **Differen- le.** **Quamvis si restitutio sit iure requisita, vt si quanta-** potest degradationem falsitas testium appareat, poterit eum Episcopus restituere. **Sylvest. verba- degradatio. Panormit. apud Toletum lib. 1. cap. 50. numer. 16.** **Fillius tractat. 18. num- ro 190.**

Quamvis Ecclesia per degradationem actu- ³⁵ **Degradationem** vsum legitimū ordiniū suscepitorum au- ferat, in perpetuum degradatus tamē semper **retinet char- acterem ordinis** semel impeditum. **etiam si** & virtute huius, si est Sacerdos consecratus **v. oratione** & potest ordinare, & alia gerere munia, licet peccent grauissime id gerentes. At quia nō est **æquum, vt degradatus melioris conditio- nis ef- faciat proper delictum sumi, id eo non ex- mittat ab oneribus Ordinis, vt ab horum Ca- nonicarum recitatione, voto castitatis liberetur: ei si matrimonium contraxerit, iniuste cō- trahet. Say. l. 5. c. 22. n. 25. Bonac. d. 4. pun. 1. n. 5.** **Fillius. tr. 18. n. 19. 1.**

Degradationem verbalē hæc criminis ³⁶ merentur, adulterium, concubinatus criminis perseuerans post monitionem, simonia criminis notoria, incestus, stuprum, furum, per degreda- iurium, homicidium, &c. Realem vero hæc, ne parturias, homicidium qualificatum, Sodoma sepius tur- exercita,

Sectio II. De Suspensione Dubia. 271

exercita, & similia, quæ iudicis arbitrio tali
pena sunt digna. Effectus huius degradatio-
nis, quæ non semper eam comitatur, est,

Curiæ seculari traditio. Molina to. 4. disp. 94.
tral. 3. num. 14. Sæ verb. Depositio, nu. 2. Sylvest.
ibi, quest. 2.

SECTIO SECUNDA.

De Suspensione, Dubia.

CAPVT IX.

Circa essentiam, & causas Sus- pensionis.

DVBIVM I.

Sub nomine personæ Ecclesiastice compre-
henditur fœmina Religiosa, cui
iurisdictio spiritualis com-
missa est?

Qui Suspensionem fert, debebit necessario,
esse Clericus?

Conditiones requisita in ferente suspen-
sionem, sunt exdem, quæ pro feren-
da excommunicatione requiruntur. Quæsi-
tim ad hæc, num necessario debet esse
Clericus?

Non debet. Quia Abbatissa, ac Priorissa po-
test suspendere Clericos sibi subditos. Argum.
c. Dilecta, de majorit. & obedient. Ergo necel-
sarium non est Clericum esse, qui fert suspen-
sionem. Sic Sylvest. verbo Abbatissa, & verbo
Suspensio, num. 1. Henriquez libr. 13. cap. 35.
numer. 1.

Debet necessario à Clerico ferri. Quia est
actus iurisdictionis Ecclesiasticae, que solum
Clericis potest conuenire. Ita Glossa ad c. Dile-
cta, verbo iurisdictionem. Innocent. & Abbas ibi.
Viuald. ir. de susp. n. 161. Sayr. l. 4. thes. c. 2. n. 9. &c
alii communiter.

DVBIVM III.

Personæ, in quam Suspensio ferenda est,
debet necessario esse Cle-
ricus?

Non debet necessario Clericus esse. Quia
in Extraug. De censib. inter communnes, &
alibi suspendunt laici à communione Eu-
charistie. Et quia suspensio priuat non solum
exercitio Ordinis iam obtentis, sed & obtain-
endi: & suspensio à beneficio priuat beneficii fr̄
atribus non solum obtentis, sed etiam obtainendi.
Ergo quod effectum, scilicet, beneficij conse-
cutionem, & Ordinis receptionem poterit lai-
cus suspendi: siquidem priuari potest, ne bene-
ficium consequatur, neve Ordines recipiat. Sic
nonnulli docti quidem Theologi.

Necessario debet Clericus esse. Quia cum
suspensio versari debet necessario circa offi-
cium, vel beneficio in Ecclesiasticum, quorum
laici incapaces existunt, efficitur, in solos Cle-
ricos suspensionem ferri posse. Ita Glossa ad
c. Quicunque v. Ministros, de sent. excomm. in 6.
Innocent. ad c. vltim. de excess. Prelator. Abbas
ad cap. Dura sepe, num. 10. de crimi falsi. Nauarr.
sum. c. 27. à n. 150. Anula p. 3. disp. 4. dub. 2. con-
clusio. 2.

clusion. 2. Surius disputation. 2. 8. section. 2. num. 1.
& alii.

47 Hoc tenendum vñice crediderim. Nam si
verum esse munione suspenduntur, non fertur ibi suspen-
sio propria, sed est quedam pars excommunicati-
onis maioris, quæ passiuo vñ Sacramen-
tum priuat. Addo, suspensionem per se non
priuare beneficio, vel ordine acquirendo: sed
consecratione quadam, quatenus ex priuatione
vñ Ordinis habitu nascitur priuatum in ul-
tiorem Ordinem ascendendi. Præterea insigni-
tia prima tonsura capax est Ordinis, ac bene-
ficij recipiendi, ac proinde ab illis suspendi po-
test. Secus ante receptionem primæ tonsuræ,
cum illorum incapax existat.

DVBIVM V.

An Religiosi comprehendantur sub ge-
nerali Suspensione aduersaria Cleri-
cos lata?

Certum est, si prima tonsura initiati non *Quaestiones*
Sunt, minime comprehendi. Quia non sunt plena.
Clerici, et si aliquo modo persone Ecclesiastice
nuncupentur, iuxta c. Duo sunt, quatt. 1, ideoque
in Clement. de vita, & honestat. Cler., distin-
guuntur Clerici à Religiosis. Quid si prima
sunt tonsura initiati? Comprehendanturne
sub suspensione generaliter contra Cleri-
cos lata?

Non comprehenduntur. *Quia dum indecre-*
to non fit specialis de Religiosis mentio, non prehendatur.
videtur Religiosos afficer: non enim Cle-
rici in iure allolet communiter secularibus Ec-
clesiasticis, non Regularibus accommodari.
Sic nonnulli Doctores, quos prole nomine
memorat Palao de Cens. d. 4. pun. 2. n. 6. & pro-
babile indicat.

Comprehenduntur quidem. *Quia nomen*
Clerici indifferens est ad secularis, & Religio-
*Compre-
nos, vt constat ex Clement. citata, ibi: Secularis, dicitur.*
Clerici, & Religiosi. Ita Surius. tom. 5. d. 18. scilicet. 2.
n. 9. Castro Palao citatus.

Hoc longe verius esse iudico. *Quia Religiosi*
prima tonsura initiati, Clerici sunt, ideoque
Verius
*nella efficax lese mihi offert ratio, cur non de-
mili-
neant in generali aduersaria Clericos suspen-
sionis compre-
hensione.*

DVBIVM VI.

An ob alienam culpam possit aduersitate
suspensi ferri?

Potest ferri. *Quia Communitate suspen-
sa ab officio, vel beneficio, singulares persona*
*Emptatio.
etiam inculpabiles suspenduntur: sicuti interdi-
cta communitate, innocentes assolent interdi-
ci. Et quia in c. Vel non est compos 14. de tempore*
*ordinan. puer ordinatus Diaconatu anno ex-
tatis sue 13. suspenditur ab officio Diaconi vi-
que ad legitimam extatam non ob propriam*
culpam, sed in iniuriam ordinantis. Sic aliqui,
quos premissis nominibus reserat Castro Palao
*de Censur. disputation. 4. punct. 3. num-
ero 1.*

Ferri non potest. *Quia in c. Surius perver-
sum s. 56. & in c. 2. de confessionib. di-
cuntur, Rem, que culpa caret, in damnum ea faci-
care non conuenit. Et in c. de iis, que fiunt à ma-
iori parte Capituli, sic: Peccata suorum audire re-
teneantur, neque pena est ultera protrahen-
da, quam delictum fuerit in excedere: quia*
iniquum est, innocentem ponas nocent delicias
*sustinere. Ita Coninch. disputation. 15. dub. 3. Na-
varr. summa. c. 27. num. 15. Henriquez libro 13.
c. 34. n. 1. Surius d. 28. scilicet 4. n. 3. Avila p. 3. d. 3.
dub. 2. concl. 2. Sanchez lib. 9. d. 32. num. 9. Lay-
man. lib. 1. tract. 5. part. 3. cap. 9. Hurtado libro diffi-
cilitat. 9.*

ESCO
Theor. I
Tom. XIV
FED

48 Nonnulla EX Clericis quilibet, quacumque præful-
lentia dignitate, potest suspendi. Sub decre-
to autem generalis suspensionis Episcopi non
comprehenduntur, nisi de ipsis expressa men-
tio fiat. *Quia periculum, de sententia excomm.*
in 6. Quæstio igitur est, num Episcopi electi, &
*confirmati, sed nondum consecrati sub ge-
nerali Suspensionis decreto comprehen-
dantur?*

49 Comprehen-
duntur. *Comprehenduntur. Quia nemo dici potest*
*Episcopus propriè quoique consecratus sit: si-
cuit nec Sacerdos, quoique Presbyteratus or-
dine sit insignitus, tametsi ad Presbyteratum*
*fuerit approbatus. Et quidem iis non copérat Epis-
copale munus exercere, quæ fuit ratio eximendi*
Episcopos à sententia generali suspensionis, &
interdicti. Sic nonnulli, quorum sententiam
*probabilem esse innuit Palao de Cens. d. 4. pun.
2. num. 5.*

50 Non comprehenduntur sub generalis sus-
pensionis decreto. *Quia alia priuilegia conces-
sionibus. Non copre-
duntur. sa Episcopis, ad confirmatum, & non consecra-
tum extenduntur, v.g. priuilegium de eligendo*
Confessore, c. 1. t. 4. pax & remiss. & priuilegium
Altaris viatici, c. fin de priuilegiis in 6. Præterquam
quod priuilegia concessa à Princeps, & maxime
*in iure communis inserta, late sunt interpretan-
da. Ita Surius. d. 28. scilicet 2. n. 7. Laym. l. 1. tr. 5. p. 2.
c. 2. Henriquez l. 1. 3. c. 34. n. 1. Hurtado de sus-
pensi. diff. 5. num. 2. 3. Sayrus lib. 4. c. 1. 2. num. 1. &
sequent.*

51 Longe hoc
verius. *Hoc longe verius esse non dubito. Nam illa*
tatio exercendi Episcopale officium solum sive
*motiva, & impulsiva ad priuilegij concessio-
nem, non tamen sive adæquata, & finalis con-
cessionis. Hæc enim causa præcipua est dignitas*
Episcopalis, qua gaudet Episcopus nondum
consecratus. Argu. c. Si compromissariis, de electi,
in 6. vbi in sententia generali suspensionis à
*beneficio tantum, non comprehenditur Epis-
copus, esto, per illam suspensionem non priue-
tur ab Episcopalis officii executione.*

Sect. II. De Suspensione. Dubia. 283

57
Communem
consententiam am-
pliarum.
A communi sententia affirmante , suspen-
sionem , quæ proprie pœna est priuans iure
quæsto proprio , nullatenus contrahi ob cul-
pam alienam , sed ob propriam , non rece-
dam. Concedo enim , suspensa communita-
te , tam nocentes , quam innocentes illius
suspensi : sed non quoad se , & secundum en-
nus , quod singuli , vt personæ particulares
exercere possunt ; sed tantum quod actiones
totius communitatis , quæ deliquerit , & ipsi
sunt membra. Quod non est , singulares com-
munitatis personas puniri , sed communita-
tem ipsam delinquentem. Porro suspensione illa
pueri ante legitimam ætatem ordinati non est
propriæ pœna aut Censura , sed quædam prohi-
bitione , quæ ad irregularitatem reducitur ob im-
proprietatem , & inhabilitatem , quam quis
habet cum officio ordinis exercendo ante æta-
tem legitimam , cuius decentia , ac reverentia
in illa prohibitione consulitur.

DUBIVM VII.

An ob culpam suspensio possit in-
iungi?

58
Potesit per culpam veniale iniungi. Quia
hæc sufficit ad excommunicationem mino-
rem incurrandam , que quidem i gravior pœna
esse videtur , quam suspensio , cum priuus maio-
ribus bonis , hoc est Sacramentorum vnu & re-
ceptione. Sic Caetanus verbo Su'pensio. Ar-
milla verbo Endem , in principio Nauarr. Summe
capite 27. numero 151. 159. & 165. Medina
libro primo . summa capite undecimo , Paragra-
pho oīlano. Henriquez libro decimo tertio , capite
trigesimo quarto , numero primo , Auila parte
tertia , disputatione tercia , dubio tertio , conclusio-
ne prima.

59
Non potest si de suspensione loquamur , vt
communiter fertur. Quia suspensio ex se graue
malum est , ideoque grauem culpam supponit.
Ita Sotus in 4. dist. 2. q. 3. a. 1. Suarius d. 28. sect.
4. n. 6. Vafquez 1. 2. d. 5. 8. n. 49. Coninch. d. 15.
dub. 3. concil. 2. n. 24. Hurtado hic , diff. 7. n. 19.
Layman. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 3. Sanchez l. 2. d. 32. n. 9.
& alii.

60
Hoc defen-
dit , commu-
niter loque-
da.
Existimo probabilius esse , huiusmodi sus-
pensionem , (id est , vt communiter ferri assolto)
neque à iudice ob leuem culpam infligi , ne-
que in iure impositam esse. Fatoe , excom-
municationem minorem bonis excellentiori-
bus priuare. At illa priuatio facile tolli potest ,
cum quilibet Sacerdos valeat absolucionem il-
lius impetrare : quod in suspensione non pro-
cedit : unde hoc ex capite granior pœna esse
videtur. Notanter autem dixi Communiter , nam
aliquam suspensionem ad modicum tempus
probabile esse , à Indice ferri posse ob

lue piaculum , vti Sancius , Hur-
tado , & Layman. locis
citatim annotaue-
runt.

Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

CAPVT X.

Circa Suspensionis effectus.

DUBIVM VIII.

Suspensio absolute ab officio potestne
ad beneficium eligi
licet?

OTES quidem. Quia c. Vel no
est compos. de temporib. ordinand. 61
præscribitur , de beneficio Ec-
clesiastico prouideri ordinato
ante legitimam ætatem. Sic
Gasp. Hurtad. de suspens. diff. 4. n. 8.

Minime potest. Quia beneficium datur
propter officium. cap. final. de rescript. in 6. Ex-
go impedito exercere officium , merito benefi-
cium denegatur. Ita Coninch. disp. 15. dubio 2.
conclus. 3. Layman. lib. 1. tradi. 5. par. 3. cap. 1. m. 3.
Henrik. l. 1. c. 2. m. 3. Auila part. 3. disp. 2. dub. 1.
conclus. 5.

Merito hi Doctores censem illicite prædi-
cto suspenso etiam tolerato beneficium Eccle-
siasticum conferri. Non enim obest textus in
cap. Vel non est compos. Quia illa non est pro-
pria suspensio , sed prohibito , & præceptum ,
ne ante legitimam ætatem Ordinem rece-
ptum exercet. Et casu , quo suspensio propria
est , non est suspensio absoluta , sed pro deter-
minato tempore , ideoque non impedit bene-
ficij collationem , cuius officium illo tempo-
re suspensionis non est necessario exer-
cendum.

DUBIVM IX.

Beneficij collatio facta suspensio estne irri-
ta ipso iure?

IRrita non est , sed irritata. Quia nullus est
textus , ex quo irritatio ipso iure colligi pos-
sit. Sic Abbas ad cap. Vel non est compos. num. 4.
de temporib. ordinandor. Hurtado de suspens. diff.
4. num. 8. Layman. lib. 1. tradi. 5. par. 3. c. 1. numer. 4.
Suarius disp. 26. sect. 3. num. 8. Coninch. disp. 15.
dub. 2. concil. 3.

Irrita ipso iure est. Quia Cap. Cum bone me-
merie , de ætate , & qualitate , respondet Pontifex de
iis , qui durante suspensione beneficia conse-
quenti sunt , non licere ea retinere. Præcipitque
illos prædicti beneficiis polari. Signum ergo
est , collationem irritam fuisse. Ita Gloss. ad cap.
Cum bone verb. Susiens. & ad c. Cum dilectus ,
verb. Cessamus , & ad c. De Inquisitione , de
elef. Leff. Nauarr. Flamin. & alii plurimi , quos
refert , & sequitur Nicolaus Garcia de benefi-
c. part. 7. c. 14. à num. 1. Bonac. tom. 3. de Censur.
d. 3. punct. 2.

Cum his probabilis opinor. Nam si colla-
tio beneficij irrita non est , licite illi ea bene-
ficia

Cum his
probabilis
opinor.

274 Theologiæ Moralis. Liber I.

*Sicia retinerent. Idque indicat verbum *Spolia-*
re, quod solum conuenit ei, qui rem usurpa-
tam habet. Idemque colligitur ex c. *Cum dile-*
*citus, &c. Per inquisitionem.**

D V B I V M X.

*An Suspensus ab officio sit eo ipso à bene-
ficio suspensus?*

66 *Eo ipso est* Suspensus absolute ab officio, eo ipso à be-
neficio suspensus est. Quia beneficium est
officio accessorium, c. fin. de *re script.* in 6. Ergo
prohibito principali, accessorum censeretur de-
bet esse prohibitum. Argum. Regulæ Accesso-
rium, de reg. iur. in 6. & Leg. Oratio off. de sponsal. Sic Glos. ad c. Latores, v. Ab officio, de Cler. ex-
commun. ministrante. Palud. in 4. diff. 18. q. 7. a. 3.
concl. 3. Bernard. Diaz præl. crim. cap. 73. num. 2.
Nauar. libr. 1. consil. titul. de tempor. ordinat.
consil. 44. Valentia tom. 4. disp. 7. qu. 18. punct. 1.
pronunc. 2.

67 *Non est.* Suspensus absolute ab officio non est à be-
neficio suspensus. Quia aliquando fertur sus-
pensio ab officio, aliquando à beneficio, ali-
quando ab utroque simul. Colligitur ex c. *In-*
ter, de purgat. Canon. &c. Tam litteris, de testib.
& attest. &c. Quanto, de offic. ordinand. &c cap.
Quisquis, de elect. & cap. Quia sepe, eodem titul.
in c. & Cap. 2. de fidei inscribibus, ubi tanquam res
distantiae suspensiones ab officio enumerantur.
Ita Vgolinus tab. 4. de Cens. c. 6. 6. Henriquez
l. 13. c. 32. n. 4. Sayrus l. 4. thef. c. 5. n. 16. Sanchez
l. 3. de matr. d. 51. n. 12. Auila p. 3. d. 2. dub. 1. concl.
6. Coninch. d. 15. dub 2. concl. 3. Suan. d. 26. secl. 3
num. 4. & alij.

68 *Idem affir-* Ex eo quod in testibus citatis tanquam res
mo. *distantiae suspensiones ab officio enumerari*
video, colligo, signum validum esse, suspensionem
ab officio non comprehendere à benefi-
cio suspensionem. Alias superflue hæc vti distin-
ctæ exprimerentur. *Quare si suspensus ab offi-*
cio satisfaciat obligationibus beneficii quan-
tum est in se, per se, vel per substitutum, bene-
ficii fructus percipere poterit.

D V B I V M XI.

*Debentur fructus beneficii suspensa ab
officio Sacra menta Ordinis ministran-
ti, aliisque diuina officia
exercenti?*

69 *Non ei de-* **S**i suspensus ab officio Sacra menta ministret
et officia diuina solemniter in choro exer-
cit, quibus per suspensionem priuatus est:
non lucratu fructus, & distributiones illis offi-
ciis inique exercitii correspondentes. Quia
fructus illi, & distributiones conceduntur ob
ministerium ab Ecclesia acceptum. At ministeri-
um illud Ecclesia non accipit, immo potius de-
testatur. Ergo ob illius exercitii præmium
fructuum concedere non debet. Si Rebuff.
praxi benefic. titul. de simonia in resignat. num. 15.
Contra uias libr. 4. decretal. part. 2. de suspensi.

num. 171. Viualdus Candelab. part. 2. de suspensi.
num. 171. fine.

Lucratur quidem eos fructus. Quia pen-
70
extendenda non sunt absque textu manifesto: *Induci-*
at nullibi habetur, suspensum, qui exercet offici debentu-
cium, à quo est suspensus, fructibus tali officio
correspondentibus priuari ipso iure. Ergo lu-
cratur. Ita Auila p. 3. d. 2. dub. 1. concl. 3. Nauar.
de ref. l. 2. c. 2. p. 2. diff. 5. num. 243. Sanchez. l. de
matr. d. 51. n. 12. Henriquez l. 13. c. 3. n. 3. & c. 14. n. 3.
& c. 32. n. 3.

Hoc verius esse reor. Nam si rem furtivam
71
detinens laborem aliquem impendas, poteris *Hoc verius*
mercedem laboris illius percipere, vt comm. eff. reor.
nis fert sententia. Ergo etiam poterit ille deti-
nere fructus officio correspondentes, quod in
beneficii utilitatem fuerit impensum. Profecto
fructus dantur propter ministerium vtile Ec-
clesia, & ab ea acceptum tanquam validum,
quod à suspenso fieri potest, esto non licite.

D V B I V M XII.

*Suspensus absolute ab officio habetne vocem
in Capitulo?*

Minime habet. Quia vocem in Capitulo
habere, est vñs & exercitium Ecclesiæ. Non habita-
stici offici: Sic Glos. ad c. *Cum dilectus, v. A sus-*
pensi. Panormit. ibi, n. 20. de consuetud. Feln. ad
c. Apostolica, de exceptionib. Sayr. l. 4. thef. cap. 5.
num. 12.

Habet profecto. Quia suffragium in Capitu-
lo ferre, per se non est ordinis exercitium, cum
laicis conuerbis competit iuxta Glosam ad c.
Eov. Electionib. l. 6. Itemque Monialibus ex
Glosa in Clement. Vt iij. de arate, & qualit. verb.
Mancipi. Neque etiam est vñs aliquis in-
risditonis Ecclesiastice, cum formis, & laici
hanc vocem habeant, & Ecclesiastice iuridi-
ctionis incipaces existunt. Ita Palao de Cen-
num. 4. & alij.

Doctissimi viri amicissimi placito subscrivo
74
id probabilius esse iudicans. Dum enim video *Hanc dicit*
manifeste non esse officium Ordinis, colligo, ex *sensu sententia*.
suspensione ab officio nequaquam priuationem
vocis in Capitulo inferri posse. Quod & Sayrus
concedit, quando hæc vox ratione beneficii
suspensi competit.

D V B I V M XIII.

Suspensus ab Ordine inferiori, eñne à ma-
iori suspensus, etiam si maioris usus
possit prestari sine minoris
exercitio?

Est à maiori suspensus. Quia ei, cuius mi-
75
noris momenti prohibiti sunt, dedecet ma-
iora concedi. Sic Nauar. summ. c. 27. num. 163.
Henriquez l. 13. c. 32. n. 2. Sayr. l. 4. thef. c. 3. regula 1.
qui quidem aliquas limitationes adhibet eam
regulari destruente.

Non est suspensus à maiori. Quia in penis suspensi
stricta interpretatio facienda est. Neque dum maiori
est

Sectio II. De Suspensione Dubia. 275

est inconveniens, quod minori honore priuatus maiore retineat. Hoc enim solum probat, delictum ob eius causā suspensio lata fuit, non ita graue fuisse, ut vtriusque honoris maioris, & minoris priuationem mereretur. Ita Suan. d. 16. etff. 4. n. 11. Hurtad. de Susp. diff. 4. num. 9. Laym. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 1. n. 6. Coninch. d. 15. dub. 2. n. 10. Filluc. tr. 17. num. 25. & 29.

¹⁷ Sciens primam sententiam communem esse, secundam sustinendam esse censuerim ob præfatum rationem. Vnde qui ab Ordine inferiori est suspensus, prohibitus non est superiorem inferiori minime annexum exercere. Ut si suspensus est à Diaconatu, poterit abolire, extreamam vñctionem ministriare. Et suspensus à Sacerdotali officio, poterit Episcopalem munus exercere in iis, quæ Sacerdotalis Ordinis vñsum non prærequisuntur.

D V B I V M . X I V .

Episcopus suspensus à collatione Ordinis inferioris, censeturne à superioris collatione suspensus?

⁷⁸ Censetur quidem. Quia in Leg. Legatorum, §. fin. ff. de interdictis, affirmatur, ei, cui honor inferior interdictus est, maiores quoque interdictos censi debere. Deinde indignus est. Leg. Qui indignus, ff. de senatorib. Ergo idem est in præstanti argum. Cum illorum, de sentent. excommunicat. ibi: Cum maiora intelligantur illi prohibitis, cui verita sunt minora. Sic Hos. Stiens. ad Cap. 1. Cum dilectus de tempor. ordinat. v. Susp. n. 5. Sayt. l. 4. thes. c. 3. nu. 3. Bonac. to. 3. de susp. d. 3. pun. 2. n. 7. Syluest. v. Susp. n. 5. Henr. l. 1. c. 3. 2. n. 2. Aula p. 3. d. 2. dub. 2. concl. n. Vgolin. tab. 4. c. 6. §. 6. Toler. l. 1. c. 43. Reginal. l. 3. n. 15.

⁷⁹ Non censetur. Quia id decidi videtur in e. o. de tempor. ordinat. l. 6. Vbi Episcopus suspensus à primâ tonsura collatione, non censetur ex cōmuni sententia suspensus à collatione reliquorū Ordinū. Et c. Litteras de tempor. ordinat. Suspensus Episcopus à collatione Diaconatus, & Presbyteratus. Si autem facta suspensione pro ordine inferiori ad superiorem censetur extensa, ut quid Pontifex exprimeret Presbyteratus suspensionē, quod suspensio Diaconatus. Ita Hurtad. de suspens. diff. 4. n. 10. Coninch. d. 15. dub. 2. n. 10. Filluc. tr. 17. n. 25. & 29. Laym. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 1. Suan. d. 2. 6. section. 4. & num. 1. I.

Probabilius existimo, suspensum à collatione inferioris ordinis non esse suspensum à superioris collatione, aut è contra, quando unum sine altero potest exerceri. Concedo namque indignum minore, & maiori esse indignum, quando ex se, & absolute indignus est. secus quando sit indignus in peccata delicti commissi. Vel dic, indignum minori honore, seu cui minor honor interdictus est, expedite quidem interdicti maiorem: non tamen de facto interdictum esse.

D V B I V M . X V .

An suspensio à beneficio inhabilem reddat ad beneficium suscipiendum?

R Edit inhabilem. Quia beneficium ostius suscipiendo fructus, iure inquam radi cali, quo per suspensionē priuatus es. Coninch. d. 15. dub. 2. n. 14. afferit sententiam esse com munem.

Inhabilem non reddit, sed valida est beneficij collatio, et si ope Iudicis veniat irritanda. Quia nullus est textus, ex quo irritatio ipso iure colligatur. Ita Coninch. citatu. Layman. lib. 1. tr. 5. p. 3. c. 1. n. 3. Suanus disp. 27 section. 1. num. 26.

Cum his opinor. Verum enim non est, per suspensionem te priuari iure radicali percipiendi fructus: alias titulo beneficij posselli priuateris; sed solum priuaris iure proximo, libero, & expedito prædictos fructus percipendi. Imo Suanus ibi, nn. 27. merito probable reputat, si nullum beneficium habens crimen perpetras, cui annexa est suspensio à beneficio te non esse priuatum, noui beneficij acquisitione. Quia hæc peccata censetur ferri aduersus beneficiarios, qui ex suspensione à beneficis possellis suspenduntur, & ex consequenti priuantur aliis acquirendis.

⁸¹ Reddit inhabilem.

⁸² Non reddit inhabilem.

⁸³ Cum his opinor.

D V B I V M . X VI .

Sub suspensione à beneficio comprehenduntur distributiones quotidiane?

C Omprehenduntur. Quia suspensio à beneficio fructibus beneficij omnino priuat. At distributiones solis beneficiariis conceduntur. Ergo eo ipso censetur intuitu beneficij concedi. Igitur quotidiana distributiones sub suspensione à beneficio comprehenduntur. Sic Glos. in Clement. 2. verb. Suspensio, de visita, & honest. Cleric. Zabarel. ibi. n. 6. Anch. n. 3. Felin. ad cap. Apol. 1. de exception. numer. 23. Vgolin. tab. 4. capit. 8. Paragraph. 2. Sayrus libr. 4. thes. capit. 6. numer. 11. Bonac. de Cens. disp. 3. panet. 2. numer. 14. Filluc. tr. 17. numer. 44.

⁸⁴ Comprehenduntur.

Non comprehenduntur. Quia distributiones illæ non intuitu beneficij, sed in officijs stipendium conceduntur. Vnde qui Choro non adest, licet beneficiarius sit, distributiones illæ non percipit. Quia non adimplenit officium, cui erant annexæ. Ita Tuslus l. 2. de visitat. & regim. Eccl. c. 19. n. 10. Couar. l. 3. var. c. 13. nu. 8. Hurtad. hic. diff. 4. num. 10. Sayrus l. 4. thes. c. 6. num. 11.

⁸⁵ Non comprehenduntur.

Ego distinctione vtendum esse credo. Si distributiones enim sint ex fructibus beneficij extractæ, eo quod fructus beneficij in distributiones quotidianas fuerint diuisi, verissimam esse iudico priorem sententiam. Quia illæ non

⁸⁶ Vtor distin

A 2 4 tam

276 Theologiae Moralis Liber LI.

tam sunt distributiones, quam beneficij fructus, cum etiam ab infirmis, ac legitime absentibus obtineantur. Ast si distributiones illae non ex fructibus beneficij fuerint extractae, sed ex peculiari fideliū fundatione, esto solis beneficiarii applicentur, credo sub suspensione à beneficio non comprehendendi. Quia, ut fert secunda sententia, non beneficij intrinsecus, sed in officijs stipendium impertiantur.

D V B I V M XVII.

Sub nomine fructus beneficij, quo suspensus à beneficio priuat, comprehensumur collatio, & electio ad beneficium titulo beneficij competens?

⁸⁷ *Comprehenditur collatio, & electio ad beneficium titulo beneficij competens. Quia cum à beneficio proueniat, inter beneficij fructus debet computari. Sic Navar. summ. capit. 27. numer. 160. Sayrus lib. 4. thesau. capit. 4. numer. 7. Henriquez lib. 13. capit. 32. numero quarto Sayrus lib. 4. thesau. capit. 7. numer. 3. Ludouic. Lopez p. 2. infra. num. 97.*

⁸⁸ *Non comprehenditur. Quia id aperte colligitur ex Cap. Cum in cunctis, §. ultim. de elect. Vbi ultra suspensionem à beneficis dicitur priuatis potestatis eligendi. Ergo signum est, sub suspensione à beneficis hanc priuationem non contineri. Ita Suar. d. 27. section. 1. n. 4. Filliac. tractat. 17. num. 46. Coninch. d. 15. dub. 2. n. 11. Layman. lib. 1. tract. 5. p. 3. c. 1. num. 4. Bonac. de Censur. d. 3. punct. 2. num. 12. Hurtado de Susp. difficil. 4. num. 9. Auila part. 3. disp. 2. dub. 1.*

⁸⁹ *Veriorem esse hanc sententiam existimo. Verius hoc. Quia potestas eligendi, & conferendi beneficia, est à beneficio proueniat, non est beneficij vius, sed officij ex beneficio. competentis.*

D V B I V M XVIII.

Si suspensio alternativa ab officio, vel beneficio feratur, producuntur effectum ipso iure?

⁹⁰ *Questionis statut. A Liquando suspensio profertur sub disu- etione, ab officio inquam, vel beneficio. Et à Doctoribus controuerteretur, quem habeat effectum? Quasierit itaque, an nullum sortiatur effectum huiusmodi suspensi-*

⁹¹ *Producit effectum. Aliquem producit effectum: comprehendit enim tā suspensio à beneficio, quā ab officio. Quia eum nulla adiutorio, ob quam magis ad beneficij suspensio, quā ad officij referatur ne illa sententia irrita sit, censenda est, utrāque suspensio comprehendere. Sic Glos. ad c. A Cr. pul. v. Beneficio de vita & honest. Cleric. Hostien. ad c. Latores, de Cler. excom. minister. n. 7. Hurtado de Susp. difficil. 4. num. 11. existimat, in voluntate suspensi situm esse effectum huius censuræ: sicuti cum pena pecuniaria, vel*

exilio quis condemnaretur. Quod si reus noluerit eligere, vt tenetur, credendum est, utraque suspensione ex mente legislatoris affici.

Nullum effectum producit ipso iure Argum. ⁹¹ Leg. 3. C. de sententia, que sine causa quanti proferatur. Vbi deciditur sententiam in certam, & in determinatam nullam esse. At sententia suspensionis lata sub illa forma indeterminatam, & incertitudinem habet: Ergo. Ira Panormit. ad Cap. Latore, mon. 7. Sylvest. verb. Suspension. nu. 5. Tabie. & Rofel. ibi. Navar. c. 27. n. 16. Maiol. I. 2. de irregular. c. 19. num. 14. Vgolin. tab. 1. de Censur. c. 20. §. 3. num. 4. Henriquez lib. 13. capit. 32. numero quarto Sayrus lib. 4. thesau. capit. 7. numer. 3. Ludouic. Lopez p. 2. infra. num. 97.

Hoc verius esse credo. Nec enim verum est obligatum esse delinquenter eligere, qua suspensione affici velutnam hac obligatione non adstringitur ante delictum commissum, vt de se sepe constat; commissio autem delicto, statim in suspensionem incidere debet: alias non est suspensio ipso iure. Ergo nequit ab electione delinquenter dependere. Profecto alienum est quemlibet obligare, suarum peccarum executorum esse. Neque est simile de sententia condemnatoria ad solutionem pecuniarum, vel exilio. Quia haec non annexitur delicto, sed post delictum commissum feruntur, de quo copelli potest delinquens, vt unum e duobus eligat. Haec mei Gasparis Hurtado venti dixerim.

D V B I V M XIX.

Pro violatione suspensionis ab Ordine Sacro, pro determinato tempore apposita incurriturne irregularitas?

⁹² *Suppono graue peccatum esse ex suo genere. Stre, suspensionis violationem. Eximi vero Nouella suspensum ab officio non denunciatum, si ad supp. aliorum petitionem. Sacra mentia ministri. Denunciatum vero non posse extra vi gentilissimam necessitatem officia, à quibus est suspensum, exercere. Demum ob violationem suspensionis in Ordine contraria irregularitatem. Capit. 1. de sentent. & re indica. libr. 6. Cap. Com medicinalis de sentent. excommunicat. codem lib. Extraug. Pij II. Incipiens, Cum ex Sacrom. Iam requiro, num pro violatione suspensionis ab Ordine Sacro pro determinato tempore apposita irregularitas contrahatur?*

⁹³ *Non contrahitur ob violationem suspensionis pro determinato tempore apposita, & in Novella puram peccatum delicti commissi: sed in violatione abfolata lata pro contumacia suspensi coercenda. Quia cum absit contumacia, que illa censura erat contundenda, de pietate Ecclesiae colliguntur huiusmodi cum suspensi ob benignitate. Sic Manuel. Sá. v. Irregularitas ex Ordinis abuso, numero septimo ait: scilicet si suspensus solum ad tempus, multi sentent, si ce- lebris,*

ESCO
Theol. I.
Tom. VIII.
F. I.

Sectio II. De Suspensione Dubia. 277

lebri, non fieri irregulari.

⁹⁶ Contrahitur equidem Quia id expressè c. Carabitur de sent. & re iusta. in 6. præscribitur. Et idem traditum Cap. de sent. excom. in 6. Ita Stuar. d. 26. sest. n. 3. Filic. r. 17. m. 193. Sayrus lib. 4. thes. c. 6. num. 20. Bonac. de cens. disput. 3. quod. q. num. 6.

⁹⁷ Hanc sententiam certam omnino esse non dubito. Nam in cap. illo de sent. & re indicata Index ordinarius, vel delegates, qui contra iusti iam quidquam gestent in grauamen partis alterius &c. ab executione officij per annum suspenditur. Quid si suspensione durante amnabiliote se diuinis ingresserit, irregularitatis laqueo e' innoluet, secundum Canonicos Santiones, à qua non nisi per summum Pontificem poterit liberari.

CAPVT XI.

Circa Suspensionis suspensionem, & absolutionem.

D V B I V M X X .

Suspensiō ab officio, & ab ingressu Ecclesie absolute lata, & incursa, si postmodum à Iudice pro aliquo tempore suspenderatur per appellationem interpositam illo medio tempore habetne effectum?

⁹⁸ **N**onnulla suppono. **S**UPPONO suspensionem ante incursionem appellatione posse suspensi, si appellatio sit rationabilis, & legiima; suspensionem vero subsecutam ab appellatione subsecuta non suspensi. Vnde inferatur suspensionem à beneficio per appellationem suspensi. Quia non continetur sub suspensione ab officio, & ingressu Ecclesie, que excepta sunt in c. Is cuius, de sent. excommunic. in 6. Quasierim vero, num suspensione ab officio & ingressu Ecclesie absolute lata & incursa, si postmodum à Iudice pro aliquo tempore suspenderatur per appellationem illo medio tempore interpositam, eius effectus impeditur?

⁹⁹ **E**ffectionibus habet. **P**er appellationem interpositam illo medio tempore, quo censura suspensi est, eius effectus impeditur. Quia id manifeste colligitur ex. Delictis de appellationib. Vbi qui à Decanu, qui sententiā interdicti tolerat, eaque pro aliquo tempore suspenderat, reprehenditur à

Pontifice, eo quod appellationi illi medio tempore interposita, non detulerit. Sentit ergo Pontifex & appellationem legitime interponi, & efficacem esse ad censura effectum impediendum. Ita Glos. ad c. Ad hac quoniā. v. Interdictus & ad c. Dilectus. v. Suspendendus. Abbas ad c. Ad huc quoniā, n. 5. Angel. v. Interdictum 8. n. 4. Tabiena v. Interdictum 1. §. 1. Federic. de Senis cors. 2. 08. Rota decis. 4. 34. Alteri. de interdicto disput. 11. capit. 5. fine. Sayrus lib. 4. thes. c. 9. numer. 4. Bonac. tom. 1. de censur. d. 3. punct. 1.

¹⁰¹ Verius hoc. Quia appellatione vim habet pendendi censuram, quando secum non trahit executionem: Atstante suspensione Iudicis, censura secum executionem non trahit, si quidem suspensus eaque liber est ab effectibus censura ac si nunquam ea adstrictus fuisset. Porro si quis suspensionem tulisset sub aliqua conditione, non est dubium, ante conditionem appositam appellatione suspendi posse; quia usque quo conditio ponatur, censura non habet effectum. At cum censura pro aliquo tempore suspenditur effectum non habet, quovalque illud tempus sit elapsum: ergo interim appellatione suspendi potest, ne effectum elapsi illo termino habeat.

D V B I V M X X I.

Suspensiō ab officio vel ab ingressu Ecclesie, que non est Censura, sed pura pœna, suspenditurne per appellationem?

¹⁰² **N**on suspenditur eius effectus. Quia textus in c. 1. s. ui. de sent. excom. in 6. absolute decicit, per sequentem appellationem non suspendi suspensionem ab officio, vel ingressu Ecclesie: ergo quinunque modo suspensione apposita sit, siue in correctionem delicti, siue in illius punitionem subsecuenti appellatione non suspenditur; secum enim trahit executionem. Sic nonnulli.

¹⁰³ **S**uspenditur equidem. Quia textus ille eam suspensionem ab officio, & ab ingressu Ecclesie decidit subsequenti appellatione non suspendi, quae est excommunicationis similis: ut constat ex illis verbis: *Sicut excommunicatio &c.* At excommunicatio nunquam induit rationem pura pœna, sed semper retinet naturam censuræ: ergo pro sola suspensione, quae censura est, illa textus decisio intelligitur. Ita Abbas ad c. 2. de Cleric. ex com. min. 1. r. n. 2. & ad c. Sepe de appellat. n. 16. Palao de cens. d. 4. pun. 7. n. 7.

¹⁰⁴ **D**icendum existimo, suspensionem, quae est pura pœna, per sequentem appellationem suspendi, textumque c. Is cuius, intelligi de suspensione tantum, que effectu censura. Et quidem odiosum est, negare appellationi hanc vim, & efficaciam impediendi effectum sententiæ latæ. Ergo dum manifesto textu, vel ratione non conuincimur, asserendum non est.

D V B I V M

D V B I V M XXII.

Manente Suspensione, alij à Pontifice illam ferentes possunt eius effectum, & obligacionem tollere, ac si de facto illa sublata esset?

105
Nonnulla premito.

DE Pontifice nemo est, qui dubitet, cum ex eius voluntate, & institutione censurū effectus, & obligatio pendeat. *Glo. in cap. Ad hoc quoniam, vi. Interdictum, de appellat. Innocent. in c. Ad Monasterium, de Regular. & omnes.* De aliis à Pontifice requiro, num manente suspensione possit illam ferens eius effectū, & obligationem tollere, ac si de facto ipsa censura sublata esset?

106
Potest qui dem.

Potest quidem. Quia ex facultate Pontificis manifestum est, posse prædictum effectum & obligationē auferre seu suspendere: At hæc potest, & concessā esse colligitur ex c. *Dilectus, de appellat. Vbi Decanus suppedit interdictū à se latū eius suspensionē non improbat Pontifex.* Sic Innocent. ad c. *Cum inter, de conuerend. Panormit. in c. Ad hec quoniam, n. 5. & ad c. Dilectus, de appellat. n. 21. Sayl. 1. 4. bref. c. 10. n. 13.*

107
Non potest.

Minime potest. Quia inferior nequii superioris decretū, & institutionē mutare, aut varia-
re. c. *Cum inferior, de maiorit. & obedient.* At ex decreto, & institutione Pontificis suspensiō, & qualibet alia censura, dum de facto est, suum effectū habet, & obligationem inducit: ergo inferior Pontifice nequii hunc effectū, & obligationē à suspensione, aliavē censura separare. Ita Castro Palao de *conf. d. 4. pun. 8. num. 3.*

108
Hoc mihi verius.

Hanc sententiam putarim esse probabiliorē. Nam licet ex authhoritate Pontificia id proculdubio geri posset, ex nullo tamen textu, aut ratione colligo, Pontificem hanc Prælatis inferioribus tribuisse potestatem. In enim *Dilectus, de appellat.* citato pro prima sententia, non effectus interdicti, manente interdicto, sed ipsum interdictum suspenditur pro aliquo tempore iterum apponendum.

D V B I V M XXIII.

Suspensiō lata à iure absolute ad comprehendendam alicuius contumaciam, indiget absolutione. contumacia recedente?

109
Statim que sionis.

Scio, suspensionem latam pro determinato tempore, vel sub aliqua conditione, elapsa tempore, vel conditione adveniente ablique absolutione cessare. Requiero autē, an suspensiō lata à iure absolute ad comprehendendam alicuius contumaciam, contumacia cessante, absolutione indiget: an per recessum à contumacia finitur?

110
Non indiget ab solutione.

Non indiget absolutione. Quia videtur ferri sub ea conditione tacita, donec suspensus à contumacia recesserit: qua conditione positā ipso iure finitur. Sic Innocent. ad c. *Cum bone, de atq. & qualit. Ordin. vers. severò expressi.*

ad c. Sicut de cohabit. Cleric. & mulier. n. 2. Felin. ad c. Ex litteris, n. 36. Decius ibi, n. 16. Sayl. 1. 4. thes. c. 17. n. 8.

Indiget absolutione. Quia non est apposita suspensiō sub ea conditione, sed absolute; alias nullum discrimen esse inter censuram suspensionis conditionaliter appositam, & eam, quæ absolute, & abique villa determinatione conditionis infligitur. Ita Suar. d. 29. *sef. 2. nn. 15.*

Hunc, qui pro innumeris valet sequor. Et in quidem quamvis cessante contumacia, censuram debet censura, eo quod illius absolutione im- sequatur. ratione sit: ipso tamen facto non cessat, ob

D V B I V M XXIV.

Si suspensiō iuram pœnam delicti commisit à iure sit lata sine villa temporis determinatione: potestne ab Episcopo tolli?

TOlli non potest. Quia eiusmodi suspensiō tolli non censenda est perpetua. Argum. l. *Serius, C. pati, de pœni. Vbi deciditur pœnam carceris abolute ac simpliciter latam debere durare in perpetuum.* At pœnis à iure perpetuis solus iuris conditor potest dispensare, eo quod nemini alteri concessionem videatur. Nam texus in c. *Nuper, de sent. excomm.* solum concedit Ordinariis absolutionem censurā à iure late non reformatæ: At hæc suspensiō non absolutione, sed dispensatione est aferenda. Sic Panormit. ad c. *Tam litteris, n. 3. & ibi Felin, de testib. & attestatiōnib. Angel. v. Suspensiō. 4. n. 1. Sylvest. verb. Suspensiō. 9. 8. Tabie. ibid. §. 11. Bonac. 10. 1. d. 3. pun. vlt. fine Hurtad. de Supensiō. diff. 12. nn. 12. Valent. 10. 4. d. 7. qu. 18. pun. 1. Nauar. sum. c. 17. num. 16. 2.*

Potest tolli. Quia hæc suspensiō absolute latata differt ab ea, quæ expresse in perpetuum Telli pœni. furturalias frustra in perpetuum adderetur. Sed nulla differtia in iis inueniri potest nisi quod suspensiō, quæ in perpetuo furtur, ex intentione ferentis debet in perpetuum durare: fucus vero suspensiō quæ ablique illa expellere perpetuitatis furtur: hæc enim ex ferentis intentione remissibilis est, & aferenda, præstata sufficienti penitentia, & emendatione. Ita Innocent. ad c. 2. de solutione. *Palud. in 4. d. 18. a. 3. concl. 1. Cour. l. 4. decretal. p. 2. o. 6. n. 15. Laym. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 4. n. 4. Aquila p. 3. d. 6. deb. concl. 4. Suar. d. 29. sef. 1. n. 19. Sayl. 1. 4. thes. c. 17. nn. 15. & alijs.*

Existimo hanc sententiam (posse scilicet Episcopum in hac pœna dispensare) benigniorē rem esse, immo forte probabiliorem. Quia iure iurandi hanc suspensionem absolute latam in commissi delicti pœnam, referunt ut, patet ex c. *Cum quidam, c. Litteras c. Dilectus do tempor. ordinari. c. Tam litteras, de testib.* Aliquando vero nullam apponunt resarcitionem. Ergo resarcitionem apponendo, tacite insinuat inferioribus concedi, posse in ea dispensare, alias frustanea esset referatio.

CAPUT

Sect. II. De Suspensione. Dubia. 279.

DUBIVM XXVI.

CAPVT XII.

Circa Suspensiones in particulari.

DUBIVM XXV.

De fulci-
piente Or-
dinem ab
Episcopo
excommu-
nicato.

116 Nonnulla
suspicio.
CERTVM est, ab executione ordinis suscepiti suspendi, qui recipit Ordinem, seu consecrationem Episcopalem ab Episcopo excommunicato, suspensi, vel interdicto irregulari simoniaico, heretico, vel Schismatisco. *c. Daiberum iug. 7.* Opus autem esse, ut praedicti sint ab Ecclesia vitales denunciatae ante denunciationem ab ipsa tolerantur, & potestatem conferendi Ordines in favorem fidelium retinent: ideoque recipientes nulla suspensione illigantur. Quæsiem verò, num si quis laborans ignorantia probabili prefati defectus in ordinante Episcopo, recipiat ab eo Ordinem, ab eius executione suspendatur?

117 Suspenditur quidem. Quia hæc priuatio ab executione Ordinis non videtur apposita in peccatum delicti ipsius ordinatus: sed in iniuriam, & detestationem ordinantis; ad cuius finem parum refert, quod ordinem scienter velignoranter recipit. Sic Glos. ad cap. *Si qui à Simoniaco 1. q. 1. & ad c. Ab excommunicatis, 9. q. 1.* Couar. ad c. *Alma p. 1. §. 6. q. 6. Suat. d. 11. ssel. 1. n. 6.4. Alteri. de cens. l. 2. d. 9. c. 4. Sayt. l. 4. thes. c. 14. n. 3. Bonac. alias relatis, 10. 3. de cens. partid. 3. q. 1. pun. 1. 6. n. 4.*

118 Non suspenditur. Quia nullus est textus, ex quo colligi possit, stante praedicta ignorantia, hanc centrum contrahitimo contrarium efficiat deducitur ex c. *Si qui simoniaco 1. q. 1. & ex cap. Ordinationes 9. q. 1. & ex cap. 1. & 2. de Schismatisco, & ex Cap. Per tuas de simonia. 3. 4.* Ita Innoc. ad cap. 1. de Schismat. num. 4. Abbas ad cap. *Veritatis, num. 46. de dolo, & contum. Alfonso Castro libr. 2. de leg. Pœnali, capite. 15. conel. 3. Manu. sum. to. 2. c. 19. Coninch d. 15. dub. 5. num. 3. 2. Hurtad. de Suspens. difficultat. 1. 3. nn. mer. 3. 4.*

119 Hoc probabilius esse crediderim. Falsum est enim, hanc inhabilitatem positam non esse in peccatum delicti ab ordinato commissi in receptione Ordinum ab excommunicato, vt expediti allegatos textus facile constare possint.

*Suspensionem latam in Cap. Cum illo-
rum, de sentent. excommunicatione. excommunicati
contra cum qui excommunicatione ma-
iori ligatus Ecclesiasticos Ordines suscep-
tit: incurritne qui Ordines minores sic
recipis?*

*De eo, qui
excommunicati
catione li-
gatus Ordini-
nes Ecclæ-
siasticos re-
cipit.*

120 *C*apitulo citato ait Innocent. III. Nonnulli Ecclesiasticam censuram negligentes in exc. Nonnulla munivit positi Ecclesiasticos Ordines recipie- primitto. re non formidant. Quid autem debet fieri debeat Apostolicum sapientia oraculum imploratur, &c. Suspensione hoc textu afficitur, qui excom- municatione maiori ligatus ob Clerici per- cussionem Ordinem aliquem suscipit. Quod Doctores ad omnes, qui excommunicatione ab qualibet alia delicta grauatur non imme- rito extendunt. Quia Pontifex, cum ad decisionem procedit, generaliter loquitur. Et quia non est specialis ratio, ob quam losceptio Ordinum in excommunicatione ob Clerici percus- sionem potius, quam in excommunicatione ob alias causas quis huic censure subiciatur. Porro primaria tonsuram sic recipiens hac poena non afficitur. Quia licet prima tonsura comuni modo loquendi Ordo appellatur, at scri- Æte ac propriè loquendo ab Ecclesiasticis Ordinibus distinguitur, ad illosque recipiendos est dispositio. *Suar. A. 31. sect. 1. n. 58. Filliuc. tr. 17. c. 9. 4. & alij. Quæsiem vero, an suspensionem hanc incurrit, qui excommunicatione maiori irreitus Ordines minores suscipit?*

121 Non incurrit. Quia cum textus generatim loquatur, Ordines accipere non formidant, de ordinibus Sacris est intelligendum. Hoc enim vocabulum *Ordo* pro famosiori assolet stare. Sic Natur. lib. 5. Confil. titul. de excommun. conf. 28. a. nu. 2. usque ad 16. Avila p. 7. d. 9. section. 1. dub. 6.

122 Incurrit quidem. Quia vere sunt Ecclesiasti- stici Ordines, & præsens textus de suscipienti- bus Ordines Ecclesiasticos loquitur. Ita Suar. de Cens. d. 31. ssel. 1. numer. 59. Filliuc. trah. 17. n. 9. 4. Bonac. d. 3. q. 1. pun. 6. n. 3.

123 Primam sententiam nullatenus admitto, cu[m] minores Ordines vere Ordines esse non dubi- tem Ecclesiasticos. Et forte ob hanc causam textus non dixit, *Ordines Sacros*, sed *Ecclesiasti- cos*, ut tam minores, quam maiores compre- hensi censerentur.

DUBIVM XXVII.

*Suscipiens Ecclesiasticos Ordines suspen-
sione, vel Interdicto innodatus subiiciuntur
huic suspensioni, ac si excommunica-
tione maiori affectus susciperet?*

124 *A*d incurram præfati Cap. peccatum, *Quæsiemis
Hoc sequor,
fatu.*

280 Theologiæ Moralis. Liber LI.

sticos Ordines excommunicatione maiori ligatus sit. Quia nomine excommunicationis ab isolato prolatu maior tantum intelligitur. Bonac. to. 3. de cens. d. 3. q. 1. pun. 6 n. 1. Quasi si erim vero, num suscipiens Ecclesiasticos Ordines suspensione, vel interdicto innodatus huic pena subiicitur, ac si maiori excommunicatio ne innodatus esset?

¹²⁵
Subiicitur.

Subiicitur quidem. Quia in hoc æque delinquit, sed Ecclesiasticam disciplinam contemnit, ac si in excommunicatione positus Ordines Ecclesiasticos reciperet. Sic Cuar. ad cap. Alma mater. p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. l. 4. c. 3. Harius Alteri. to. 2. d. 10. c. 6.

¹²⁶
Non subiicitur.

Nō subiicitur. Quia prefatus textus Capitis Cum illorum solum de suscipientibus Ordines Ecclesiasticos in excommunicatione loquitur. Ita Aula part. 7. d. 1. section. 1. dub. 6. Suarius d. 31. sect. 1. num. 5. 8. Bonac. tom. 3. d. 3. q. 1. punct. 6. num. 3.

¹²⁷
Hoc longe verius.

Hoc longe verius existimo. Nam licet æque delinquit, qui Ordines suscipit suspensione, aut interdicto innodatus, cum textus de solo excommunicato loquatur, dispositio penalis ob rationis identitatem non est exten denda.

D V B I V M X XVIII.

Excusaturne ab hac Cap. Cum illorum suspen sione, qui Ordines suscipit excommunicatione innodatus, si ignarus probabiliter seu excommunicationis, vel prohibitionis huius Ecclesie sit?

¹²⁸
Non excusat ur.

M Inim exculatur. Quia haec non tam est poena, quā quædæ inhabilitas, quæ abs que culpa contrahi potest ideoque eo c. Cum illorum non solum scientes se esse excommunicatos, sed etiā illius cœlū ignorari, aut ignari iuriis, quo tenentur, suspicione subiiciuntur. Sic Conar. ad c. Alma, p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. lib. 4. de irregul. c. 34. numer. 4. Alterius to. 2. d. 10. c. 6. dub. 2.

¹²⁹
Excusat ur plane.

Excusat omnino in foro conscientia. Quia negari non potest, hanc suspensionem esse penam, cum sit priuatum executionis Ordinis suscepiti, & officij posselli: & consequenter iuris quæsiti: At poena, cessate, culpa, contrahi nō potest. Ergo proculdubio à suspensione excusat. Ita Panormit. ad c. Veritatis, de dolo, & contum. n. 46. & ad c. Cum illorum, de sent. excomm. n. 5. Bonac. d. 3. q. 1. pun. 6. n. 2. Suar. d. 31. sect. 1. n. 5. 9. Filliuc. tr. 17. n. 94.

¹³⁰
Verius hoc mihi.

Hoc verius esse credo. Cui non obest, quod ignorantes suam excommunicationem, vel ius, quo tenentur, illo in Cap. suspendantur, seu deponantur. Quia id intelligendum est de ignorantia vincibili, ac lethaliter culpabili. Nam invincibiliter ignorantes excommunicationem seu Ecclesiæ prohibitionem solum in foro extero suspensti, seu depositi censi debent, ideo quod in foro externo nulla huius rei probabili ignorantia presumatur.

D V B I V M X X I X.

De fulc. piante Or. quis aulus fuerit, quis Ordinem suscipit ab alieno Episcopo abique proprii Ordinary fa- copo sine vi præfata constitutionis?

E St lata ipso iure. Quia hoc manifeste ex his verbis eiusdem c. Probatur ibi: Irrita sit Episcopo in huicmodi ordinatio. Et c. Illud quoque 1. diff. 7. velata ex dicitur, Non sit rata ordinatio eius. Sie aliqui vi illius Doctores, quos prelio nomine, memorat Ca. textu stro Palao de Censur. disputation. 4. punct. 10. numer. 4.

Non est ipso iure lata, sed ferenda. Quia in præfatis Capitibus cito dicatur, Irrita sit, Non sit Rata non sit, intelligi debet, per sententiam vi textu Quia est benignior interpretatio, & texu illius accommodata. Quod satis colligitur ex Conc. Nicæano. c. 17. vnde illi textus lunt dedicti, dicitur enim ibi: Irrita erit, scilicet sententia accedente. Ideoque in Cap. Translationem de tempor. ordinat dicitur, Interdicenda illis est Ordinis sic suscepti executio. Ita Suar. d. 31. sed. 1. num. 13.

Idem censeo. Vnde ex vi horum Capitum perfauderet, hanc suspensionem nomine esse Hoc affer. ipso iure latam, sed ferendam, si contrarium adiuvium non contineretur in Extrav. Pij V. que invenitur cipit, Cum ex Sacrorum, que est texta illius in lata sit ip. Bullario, eamque refert Salcedo præf. ea iure, p. 26. & alij. Scio tamen aliquos esse causas, in quibus permittritus ab alieno Episcopo si ne licentia proprij ordinatio. Primus est, si proprius Episcopus ab executione ordinum sit notorius suspensus, eo quod subditum alterius Diocesis sine debita facultate ordinatur: eo casu subditis facultas conceditur, ut ab alieno Episcopo Ordines recipiant. Cap. Eos, qui, de tempor. ordinat. in 6. Secundas est, si per triennium quin commoretur cum alieno Episcopo tanquam eius familiaris, seu de eius familia, & beneficio, quacumque fraude cessante statim ab illo recipiat: poterit primam tonsuram, & reliquias Ordines, tam minores quam minores ab illo recipere abs que proprij Ordinarij licentia. Trident. f. 23. capite nono. Tertiis est, quando quis censem, proprium Episcopum ratam ordinati onem habiturn, illa enim ratiabilitate presumta censem facultatis concessio. Argum. Cap. Lugdunensis ultim. 9. question. 2. Vbi D. Epiphanius ordinavit quendam ex Diocesi D. Ioannis Chryostomi abique expressa eius facultate: quod sanctus vir non egisset, si ei derrimentum fore perpendebat. Tradit iti Glossa, Reginaldus libr. 32. tract. 2. c. 69.

vers. sunt autem. Suarius dispu tation. 31. section. 1.

numer. 17.

* *

D V B I V M

Sectio II. De Suspensione, Dubia. 28.

D V B I V M XXX,

De eo qui
recipit or-
dines à
proprio E.
piscopo
excente
Pontifica-
la in alie-
Suspensiō nem latam in Cap. Episcopum, 9.
quædūt. secund. & in Tridentin. sess. 6.
c. 5. aduersus eum, qui ab Episcopo proprio
excente Pontificalia in aliena Diœcesi sine
Episcopi illius loci licentia: Ordines suscipit,
an incurat qui solum primam tonsuram re-
cipit?

præfato c. *Litteras*, legem non statui: alias de *Discurrit*
omnibus decretis casum specialem referenti- *prefecto.*
bus idem dici posset. Ita *Natur.summ.* c. 27. n.
7. t. Maiol. lib. 4. de *Irrégular.c. II.* *Vivald.titul.de*
susP n. 37. *Sayrol.l.4.theſe* c. 14. n. 25. *Bonac.o. 3. d.*
3. 9. 1. *pum. 4. n. 5.*

Hoc certum esse reor. Quia textus in c. *Innotuit*, de eo, qui fortius Ordinem suscepit, dicit. De iis, qui subdiaconatus, & Diaconatus Ordinem summi suscepereunt, *De iuris rigore in susceptis Ordinibus ministrare non debent.* Ibique potestas dispensandi Abbatii, & Episcopo remittitur, si Religionem intrauerint. Secus summum Praeuli reveratur.

149

D V B I V M XXXII.

Ferturne ipso iure suspensio aduersus eum, qui per saltum promonetur, hoc est, qui in Ordinem superiorum, pratermisso inferiori, auctoritate cedit?

Non fertur ipso iure. *Ouia c. Sollicitudo 5.* 140
solum mandatur Episcopo prohibere ab officio Sacerdotis Presbyterum, per saltum *Non fertur suspensiō.* promotum donec Diaconatum praetermittit recipiat. Quod arguit, suspensionem non esse ipso iure latam. Item *cap. vi. de Cleric.* per saltum promotionis indicat ipso iure esse lussum recipiens per saltum Sacros Ordines. Solum enim ex eo extu colligitur, non esse permittendum sic ordinatum Ordinem praetermittum recipere, neque in recepto ministriare, quovsque dignam de delicto penitentiam praestet. Verba vero Concilij Tridentin. *sess. 23.* c. 14. (mox referendo pro sententia secunda) exponi possunt, non de propria dispensatione aliquius impedimenti contracti, sed de permissione absque impositione aliquius suspensionis, vel ponē. Sic Turrecr. *ad cap. Sollicitudo articul. 4.* Et ib. Archidiac & Praeposit. Angel. *ib. b. Irregularitas 1 num. 6.* Arml. *codem numer. 68.* Bernard. Diaz *præf. 29.* Et probabile reputat Suar. & Aula citandi.

Ipsa iure fetur. c. vnic. de Clar. per saltum 141
promoto, sed subdiacono, qui prætermisso Diacono. Ferri plao
natus Presbyteratum suscepit, inquit Pontifex n.
Mandamus, quatenus condignam penitentiam
pro negligentiâ buijsmodi iniungimus eidem: qua
peracta ipsius in Diaconum ordinâ e procuret,
Si sic de misericordia eum ministrare permittas
in Ordine Sacerdotis. Ergo ob prædictum de-
ictum impeditus erat promotus à susceptione
Ordinis prætermisso: & ab administratione
Ordinis suscepit Et in Tridentino sess. 23. cap.
4. id supponitur: siquidem dicitur: Cum pro-
positis per saltum si ministranterint, Episcopus
x legitima causa potest dispensare. Si igitur
dispensatione indigent: ergo vinculo aliquo
gati erant: quod nullum aliud esse potest,
iñ suspensionis: siquidem non solum
impeditur à susceptione Ordinis præter-
missi, sed etiam à suscep̄ti administratione. Ita
yelut verb. Irregularitas question. 11. Sotus in
dib. 2.5. question. 1. art. 3. Nauar. sum. c. 2.5. n. 71.
r. c. 2.7. n. 244. Suar. d. 31. sect. 1. n. 35. Aula. p.
d. 9. dub. 2. Bonac. to. 3. d. 3. q. 1. xunf. 2. num. 1.
illuc tract. 17. c. 5. qust. 8. Barboſa de potest.
R. b. r. 1. s.

B. B. *Barbula ac poteſt.*

D V B I V M XXXI.

Suspensionem latam contra ordinatum non seruatis temporum interstiiis; contrabitisque interstiiis Ordines Sacros eodem die absque Pontificis dispensatione recipiunt?

137
Non incurrit. Quia in Cap. Litteras, de
temporib. ordinat. die ordinato Diaconatu
& Presbyteratu eodem die decernitur, ab ex-
ecutione officij Sacerdotalis manere suspensu,
quovsque Pontifex aliter disponat. At non
ferrit lex pro aliis casibus, sed casui ibi relato-
ratur dispositio. Sic Suar. dubius tamen sed
non mediocriter inclinans disput. 3. 1. section. 1.
num. 41.

138 Incurrit profecto. Quia verum non est, in
Escob. & Mend. Theob. Moral. Tom. VI.

282 Theologiae Moralis Liber LI.

Episc. alleg. 47. n. 1. Hurtad. de suspensi. diffic. 13. n. 30. & alij.

142 *Prima sen-
tientia non
placeat.* Nullatenus prima sententia mihi placet. Quia videtur esse extuum violenta exppositio. Et quia Tridentinum concedit Episcopo potestatem dispensandi cum promotis per saltum si non ministrauerint. Supponit ergo post ministracionem dispensare non posse; quod verum esse non posset, nisi ex ministracione irregularitatem incurreret ob violatam suspensionem & ordinationem per saltum contrarium.

DVBIVM XXXV.

*Suscipiens Ecclesiasticos Ordines Suspensione, vel Interdicto innodatus subiiciturne hunc suspen-
sionem, ac si excommunicatione maiori af-
fectus susciperet?*

Ad incurrandam prefati c. poenā, necessaria rū est, ut suscipiens Ecclesiasticos Ordines Stamus quies excommunicatione maiori ligatus sit. Quia sicut nomine excommunicationis absolute prolatio maior tantū intelligitur. Bonac. 10. 4. de conf. 3. q. 1. pun. 6. n. 1. Quæserim vero; num suscipiens Ecclesiasticos Ordines suspensione vel interdicto innodatus hinc poena subiiciatur, ac si maiori excommunicatione innodatus esset?

Subiicitur quidem. Quia in hoc aequa delinquit, & Ecclesiasticam disciplinam contē. Sicutque, ac si in excommunicatione positus Ordines Ecclesiasticos recipere. Sic Couar. ad c. Alma mater. p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. l. 4. c. 3. 4. Alteri. 10. 2. d. 10. c. 6.

Non subiicitur. Quia praesatus textus Cap. 150 Cum illorum solum de suscipientibus Ordines Non subiicitur, Ecclesiasticos in excommunicatione loquitur. c. 11. Ita Asila p. 7. d. 1. sett. 1. dub. 6. Suar. d. 31. sett. 1. n. 5. 8. Bonac. 10. 3. d. 3. q. 1. pun. 6. n. 3.

Hoc longe verius existim. Nam licet aequa delinquat, qui Ordines suscipit suspensione, aut Hoc longe interdicto innodatus, cu textus de solo excommunicato loquatur, dispositio penalis ob rationis identitatem non est extendenda.

DVBIVM XXXVI.

*Excusaturne ab hac C. Cum illorum sus-
pensione, qui Ordines suscipit excom-
municatione innodatus, si ignarus probabili-
ter sue excommunicationis, vel prohibi-
tionis huius Ecclesie sit?*

Minimè excusat. Quia haec non tā est poena, quam quædam inhabilitas, que Non cum absque culpa contrahiri potest. Ideoque eo c. Cū fatur, illorum non solum scientes se esse excommunicatos, sed etiam illius censur ignari, aut ignari iuri, quo tenentur, suspensioni subiiciuntur. Sic Couar. ad cap. Alma. p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. libr. 4. de irregul. capit. 34. num. 4. Alteri. tom. 2. d. 10. cap. 6. dub. 2.

Excusat omni in foro conscientie. Quia negari non potest, hanc suspensionem esse poenam cum sit priuatio excusat. Ordinis suscepiti, & officij posselli: & consequenter iurius quebit. At poena, cestante, culpa, contrahiri non potest. Ita Panormit. ad c. Veritatis, de dolo, & contum. n. 46. & ad cap. Cum illorum, d. sent. ex. com. n. 15. Bonac. d. 31. sett. 1. n. 59.

DVBIVM

De Sacer- *Suspensio lata à Tridentino sel. 24. cap. 1.
contra Parochum vel alium Sacerdotem
licentia iu-
git eius
Ip̄s̄, aut
eos bene-
dicit.*

143 *Est suspen-
sio ab officio
& beneficio.* **H**æc suspensio aduersus Parochum, vel quemlibet Sacerdotem secularum aut sio ab officio Regularem, est non solum ab officio, sed etiam à beneficio. Quia absolute fertur, & sineulla distinctione. At si Concilium vellit huicmodi Sacerdotes solo officio suspendere procul-dubio exponeret. Sic Bonac. tom. 3. disput. 1. 3. question. 3. punt. 5. numer. 7. Filliuc. tractat. 17. num. 101.

144 *Non est ni-
si ab officio
solum.* **E**sistentialia. Quia fertur non solum in Sacerdotes secularis, sed & in Regulares, ac per modum vnius, & consequenter ab aliqua actione, que illis sit communis. Ita Suar. d. 31. sett. 3. num. 18. & probabile indicant Bonac. ac Filliuc. ubi supra.

145 *Hoc proba-
bilis.* **P**robabilis id ego esse cediderim. Nam persona culpa debet commensurari. Cum autem culpa solummodo sit aduersus Sacerdotale officium, poena suspensionis solum Sacerdorale officium spectare debet.

DVBIVM XXXIV.

*Excommunicatio lata in Clement. 1. de pri-
uileg. contra Sacerdotem Regularem, quia
matrimonio assistit absque Parochi li-
centia: cessante ob impositionem hanc à
Tridentino suspensionem?*

146 *Cessat qui-
dem.* **C**essat quidem. Quia vere sunt Ecclesiastici Ordines, & præsens textus de suscipientibus Ordines Ecclesiasticos loquitur. Ita Suar. de censur. disputatione trigesima prima sectione secunda numero quinqueagesimo nono. Filliuc. tractat decimo septimo numero. 94. Bonac. dis. 3. question. 1. punt. 6. numer. 3.

147 *Hoc sequor.* **P**rimam sententiam nullatenus admitto, & minores Ordines vere Ordines esse non dubitem Ecclesiasticos. Et forte ob hanc causam textus non dixit, Ordines Sacros, sed Ecclesiast.

Sectio II. De Suspensione Dubia. 283

D V B I V M XXXVII.

*An predicta pena sit excommunicatio,
non suspensio?*

155 **E**s excommunicatio, non suspensio. Quia separatio ab Altari, quae huiusmodi delinquenti indicitur illis verbis: *A Sacro Corore, & Sanguine Domini nostri Iesu Christi fit suspensio anathema dici solet.* [Cap. Engel. trudam 3 question. 4. & Cap. Nemo per ignorantiam, de consecrat. dist. t. Sic Archidiacon. ad Cap. Nihil, afferens indici imibi Sacerdotibus illius gerentibus excommunicationem minorem. Maiol. l. 3. c. 16. affirmans indicatam esse in illo cap. minoriter excommunicationem.

147 **E**st suspensio, non excommunicatio. suspensio inquam ab officio Sacerdotali celebrandi. Quia separati à Corpore, & Sanguine Domini nequit Sacerdos, nisi à celebrandi munere separatur. Ita Castro Palao de cens. d. 4. pun. 10. §. 1. n. 5.

157 Verius hoc esse credo. Nec huic resolutioni obstat textum in Cap. Nihil, vbi (fatoe) expresse de excommunicatione fermo haberur. Nam ibi excommunicatio ferenda indicatur ob Sacrificium ex quacumque occasione inchoatum, si relinquatur. At in c. Nullus Episcopus, suspensio indici videatur si relinquatur Sacrificium imperfectum, vt alius Episcopus, vel Presbyter illud perficiat, vt colligo ex illis verbis. Nullo modo audeat data occasione, recedere, vt ab alio Episcopo, vel Presbitero Missatum somnia supplicantur.

D V B I V M XXXVIII.

Suspensio lata in Concil. Toletano, qua refertur in Cap. Relatum, de consecr. dist. 2. contra Sacerdotem Sacrificantem, & se communione suspendentem: estne proprie suspensio?

158 **E**x Concilio Toletano in c. Relatum Sacerdos Sacrificans quidem, sed se à Communione suspensus culpabiliter, à gratia communionis, qua se indecenter priuauit, per annum ipso iure repellitur; ipso, inquam iure, vt demonstrant illa verba textus: *Anno uno repulsum se nouerit: Non enim actionem futuram denotant, sed praesentem & à lege apposita. Quae si vero, an haec sit propria suspensio, ac excommunicationis, vel interdicti species?*

159 Non est propria suspensio, sed quædam species interdicti. Quia id innuere videntur illa verba: *Repulsum se nouerit, id est anno uno à Communione intelligat.* Sic nonnulli. Quos, presso nomine, memorat Palao de cens. d. 4. pun. 10. §. 2. n. 6. Eorumque sententiam ait esse probabilem, cum contraria probabilitatem esse affinet.

160 **E**st propria suspensio, non interdicti, vel excommunicationis species. Quia Sacerdos communionem in Sacrificio omittens non prohibetur à communione more laicorum recipiēt. *Eccles. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.*

da; sed à Sacrificio: & consequenter prohibetur à celebratione, quæ est vera suspensio. Ita Maiol. de irregul. l. 3. c. 16. Bonac. 10. 3. de cens. d. 3. q. 3. pun. 3. Syr. l. 4. b. 15. n. 2. Alteri. 10. 2. d. 1. c. 3. Palao citat.

161
Cum hi
opinor.

Cum his opinor, adiiciens, si Sacerdos utramque speciem confecrans, vnam tantum malitiæ assumat, & ab alia se indecenter suspendat, ea tantum directe priuari: indirecte tamē ab utraque recipienda suspendi: cum non possit vnam sine alia recipere. Doctores citati annoruntur.

D V B I V M XXXIX.

In Cap. Tanta, de excessib. Praelat. lata estne suspensio ipso contra eos, qui Ordinatur viuntur in loco interdicto?

De eo quod
Ordine vi-
tur in loco
interdicto.

162 **L**ata est ibi ipso iure suspensio. Quia hoc in sententia data ab Episcopo violante interdictum, & collationes, ac institutiones, beneficiorum ab eodem factæ decernuntur irritare, & inane. Ergo quia suspensio affectus fuit, dum Ordine in loco interdicto est vltus. Sic Glos. ad o. T. etav. Irrita sup. Sylvest. v. Interdictum 6. n. 3. Angel. eodem. 7. n. 7. Armil. ibid. n. 5. 8.

Non est illo in c. lata. Quia sententia data ab illo Episcopo, qui interdictum violavit, non decernuntur irritare, qui suspensus erat à iurisdictione ob violatione interdicti; sed quia iniustæ erant. Unde non omnes sententiae, & collationes ab eo factæ irritantur: sed ex tantum quæ occasione interdicti violanti prolatæ fuerint ibidem cauetur in p. 2. illius textus. Manifestū ergo est, non ferri ipso iure suspensione, siquidem dicitur eos, qui prædictū interdictū violarunt, autoritate Apostolica ab officio; & beneficio suspendas. Indicatur ergo sententia ferenda: non ipso iure lata. Ita Filiuc. 17. n. 9. 8.

163 **Lata non est.**
Ita est
ibi suspensio.

Existimò probabilius esse ex c. Tanta minime colligi latam esse ipso iure suspensionem. Scio equidem alias haec suspensionem ex aliis Capitibus probare conati, nempe ex c. Postula-
bi, de Cler. excommunic. ministr. ex c. Episcopo-
rum, de prinal. in 6. c. Is. qui, de sent. excom. in 6.

Attamen ex nullo horum textuum suspensio probatur. Non ex Cap. Postulabi, quia ibi assertur Clericos violatores interdicti, si seculares sint, beneficis spoliandos; si vero Regulares, in arctum Monasterium detinendos; quod potiam ferendam denotat, non latam. Neque ex Cap. Episcoporum, quia solum continetur quadam species interdicti laicis ac Clericis communis scilicet ab ingressu Ecclesiæ prohibito. Nec ex Cap. Is. qui, ibi enim non suspensio, sed irregularitas quedam indicatur: si quidem ineligible redditur. Præterquam quod illa textus verba: *Adeo efficitur ineligible, ut negue ad eligendum cum aliis debet admitti, non videntur sententia latam, sed ferendam continere.*

164
Idem affer-
at ostendens
nullo ex c.
est latam, sed
est ferendam.

B b 2

D V B I V M

D V B I V M X L.

De electore, qui per abusum sacerdotalis potestatis aliquem ad beneficium Ecclesiasticum eligit, suspensionem inquam, seu priuationem potestatis eiusdem?

¹⁶⁵
Status qua-

Sin Cap. citato, aduersus electores, qui per abusum sacerdotalis potestatis aliquem ad Ecclesiasticum beneficium eligit. Sed verius esse puto cum Glossa verb. *Suspendatur*. Suariorum disputatione trigesima prima sectione tertia numer. 12. & aliis, suspensionem ab officiis, & beneficiis non esse ipso iure latam sed ferendam, vt constat ex illis verbis: *Ab officiis, & beneficiis penitus suspendantur per triennium*. Nam verbum *suspendantur* Iudicis denotat actionem. Quæstio vero, num suspensione, seu priuatione potestatis eligendi, quam incurvant, sit ipso iure lata?

¹⁶⁶
Est ipso in-

tunc potestate priuati id est, priuati iam, seu suspensi tunc potestate eligendi à Iudice suspendantur ab officiis, & beneficiis. Sic Suar. citatus, n. 12.

¹⁶⁷
Nō est ipso lata

Non est lata ipso iure, sed posita triennali suspensione ab officiis, ac beneficiis. Quia illaverba hunc sensum reddunt: Qui prefatam electionem per abusum sacerdotalis potestatis præsumperint celebrare, ab officiis, & beneficiis penitus suspendantur per triennium, quia suspensione durante, eligendi potestate sunt priuati. Ita Gloss. v. Tunc. Alteri. to. 2. d. 16. c. 5. fine. Bonac. tom. 3. de cens. d. 3. quas. 4. punct. 5. num. 3.

¹⁶⁸
Hoc tenens,

Probabilis hoc esse existimo adiciens, Episcopos huic poenæ non subiici. Quia illorum in hac parte expressa mentio facta non est. Præterquam quod ipsi ibidem alteri puniri cauentur. Elecsum vero electioni illi consentientem electionis commido carere, redidique ineligibilem, & abque dispensatione non posse ad aliquam eligi dignitatem. Censemur autem electio fieri cum abuso sacerdotalis potestatis, quando sacerdotalis potestas absque Pontificis privilegio se electioni immisceret, & autoritatem illi præbere intendit. Quod si electores Ecclesiastici libere permittant, praefatis poenis subiiciuntur.

D V B I V M X L I.

De Clerico beneficio, qui Ecclesia alienis debitis gravat.

¹⁶⁹
Status qua-

Suspensio contenta in Cap. Si quorundam de solutionib. aduersus Clericos beneficium habentes, qui Ecclesiam alienis debitis gravant &c. esse summo Presuli reservata?

Contineretur in eo Cap. suspensio contra Clericos beneficium habentes, aut alicuius

Ecclesia curam qui Ecclesiam debitum aggravant alienis, seu litteras, vel sigilla alicui concedunt, quibus Ecclesia possit obligari: Hi quidem ab administratione spiritualium, & temporalium ipso iure suspenduntur. Et insuper decernitur, Ecclesiam ad solutionem eiusmodi debitorum minime teneri, nisi quatenus in utilitatem conuersa sint. Quæstio autem est, an suspensio haec sit Pontifici reseruata?

Referuata quidem est. Quia haec suspensio videtur per modum poenæ, & non per modum censure lata esse. Sic Panormit. ad Cap. ¹⁷⁰ Si quorundam, numero quinto. Statutus d. 11. sectione tertia numero secundo Filliac. tractat. 17. num. 107.

Non est Pontifici reseruata. Quia nullum est verbum, ex quo colligatur hanc suspensio nem in parum poenam esse impositam. Ita Bonac. tom. tertio de censur. disputation. 3. que. 4. punct. 14. num. 8. Angel. verb. *Suspensio* 1. *censu* 10. Sylvest. eodem Paragrapho sexto vers. 10.

Idem affirmo, adiciens, casa, quo suspenso huc in parum poenam imposta est, comitetur non reserueretur expresse Episcopo concedenda venire.

D V B I V M X L I I.

Suspensio lata in Cap. Hac constitutione, de officiis, & potestis. Iudicis delegati, contra exercitum in centes monies conservatoris si de aliis, quam aliis, quam manifestis iniurias, & violentias scienter in manu transmittentes solum suspensio ab officio? ¹⁷¹ Itis inducte

Non est solum suspensio ab officio, sed ¹⁷² etiam ab Ordine. Quia hoc in Capite *Ab officio nulla restitutio constituta est*. Sic Suar. dub. 1. sectione tertia numer. 17. Moneta de Consuetudinibus. c. 7. q. 12.

Est suspensio solum ab officio, non ab Ordine. ¹⁷³ Quia Gregorius XV. in constitut. edita *Sol. i. ab 20. Septembr. anno 1621*, quæ incipit, *San. officio. Elissimus in Christo Pater*. Solim præscribit suspensionem ab officio Conservatoris; ut in eo Conservator puniatur, in quo deliquerit. Ita Palao de Cens. disputation. 4. punct. 10. Parag. num. 9.

Primam sententiam sustineo, si Capitis, ¹⁷⁴ *Hac constitutione vim spectem*; quia ibi ab solle Pontifex loquitur, unde de suspensio resolvante ob officio, & ab Ordine textus esset expendens. At si Gregorij constitutioni adhaerem, à solo officio suspensionem ferri affirmando. Neque haec suspensio extenditur ultra annum ab eo die, quo lux potestatis limites excessit, annumerandum. A beneficio autem nullatenus manet suspensio. Quia neque in Cap. *Hac constitutione*, neque in Bulla Gregorij mentio facta est: & poena ultra verborum proprietatem non sicut extenderet.

D V B I V M

Sect. II. De Suspensione. Dubia. 285

te apponenda, suspensioni, vel interdicto subii.
ciuntur: Ergo.

DUBIUM XLIII.

Suspensionem latam in Cap. Exigit, de censi. lib. 6, aduersus Clericos inferiores Episcopo, qui occasione visitationis Ecclesiarum aliquam pecuniam &c. tempore visitationis accepint: incurruint recipientes esculenta & poculenta domo sua postmodum insumenta?

*L*ata est haec suspensio à Gregorio XV. aduersus Clericos inferiores Episcopo, corūque familiares, qui occasione visitationis Ecclesiarum sibi subiectarum, aliquam pecuniam aut munus etiam sponte oblatum accipiunt, prater moderatum victum sui & suorum pro tempore visitationis insumentum: nisi infra mensem duplex Ecclesia granata restringunt vel nisi ex Extrauag. unica *Inter communes*, (vbi tempus restitutione prolongatum fuit) infra duos menses prefatam restitutionem gerat. Quod si Episcopi in hac parte excesserint, ab ingredi Ecclesia interdicuntur, nisi duplex illius, quod accepint, recipient. Quæsicio igitur est: num recipiens esculenta & poculenta, postmodum sua domo insumenta, hanc incurrit suspensio?

*N*on incorrit. *Quia* haec videntur esse leuis materiae, & insufficientia ad animum Iudicis pervertendum, quod Pontifex vitare eiusmodi penam prescribens procurat. Sic nonnulli in manuscriptis, quod aliqui docto haud improbable videtur. Et *quia c. statutum Parag. In nullo, de rescip. in 6. Delegato permit. tit esculenta accipere paucis diebus insumenta.*

*I*ncurrit omnino. *Quia Tridentinum ex presie statuit, ne aliquid aliud præter victualia pro temporis necessitate ministranda Visitatores recipiant: alioquin penit in Concilio Lugdun. statutis subiicitur. At recipiens esculenta & poculenta sua in domo insumenta, recipit victualia ultra illius visitationis temporis necessitatem: Ergo suspensio incurret. Ita Imola & Anch. ad Clement. 2. de c. sib. Praxis nou. Episcop. part. 2. c. 3. numer. 65. Marcus Antonin. Genuens. in Mann. Pa. Hor. c. 3. numer. 6. & 7. Barbo. de potest. Episc. allegat. 7. 3. numer. 5. Bonac. 10. 3. de cens. d. 3. q. 5. 5. pun. 4. n. 2.*

*A*uthoris refutatio. *E*xistimo si parva sit materia leue constitutus piaculum, à censura graui quidem pena exculare. Atramen potest quis in domum suam esculenta & poculenta ratæ quantitatibus, vel qualitatibus paucis diebus insumenta adducere, vt materiae leuitatem proculdubio excedat. *Igitur si illa victualia tanta, aut talia sint, quæ prudens arbitrio grauem materiam constituant, huic suspensiō, & interdicto locus erit. Profecto prædicta esculenta ad domum adducenda muneris ratione habent ultra victualia aro temporis illius necessitate ministranda. At Visitatores occasione visitationis munus quocumque recipientes ultra victualia eo tempo. Ezeob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.*

DUBIUM XLIV.

Episcopus per Oppida Diæcessis curſians, ut Confirmationis Sacramentum conferat, vel alia similia exerceat, si procuratione visitationis temporis designatam recipit, incidente in hanc suspensionem?

*S*olent Episcopi discutere per Oppida, & Villas Diæcessis, gratia Sacramenti Confirmationis conferendi, vel confiendi christianis, vel Ecclesiæ recenter ædificatae consecrandi, vel polluta reconcilianda. Quæstionem, an suspensionis pena subiicitur recipiens ob eam causam procurationem?

*S*ubiicitur quidem. *Quia* textus a. Exigit, de Subiicitur. Censib. in 6. huic pena subiicit Visitatorem, qui aliquid ultra victualia pro temporis necessitate recipit, nō impello visitationis officio. At Episcopi recipiēs præfatas procurations eū pergit ad illa ministeria exercenda officium visitationis nō exercet. Ergo in suspensiōne incidit. Sic Bonac. 10. 3. de cens. d. 3. q. 5. pun. 4. n. 8. Barbo. p. 3. de potest. Episc. alleg. 7. 3. numer. 5. 2. & in remif. Concil. c. 3.

*N*on subiicitur. *Quia* ea munera prestans, suas Ecclesiæ, suosq; subditos visitat. Ergo quod Vi. Non subiicitur. sitatoris c. ceditur, Episcopo concedendū est, tū ea munera exerit. Ita Azor. part. 2. l. 3. c. 4. 2. fine. Castro Palao de cens. d. 4. pun. 10. §. 2. n. 11.

*H*oc mibi verius videtur. *Quia* posito etiam quod accessus ille ad Ecclesiæ consecradas, vel Sacramentū Confirmationis ministrandū, &c. dici nequeat visitatio: victualium receptio nō causa visitationis fit, & muneris illius executione. At textus in a. Exigit, & Trident. nō subiicit Episcopum suspensioni ob quamlibet victualium, aut muneris receptione ratione visitationis, officio visitationis nō impengo. Cum ergo Episcopus non visitationis occasione, sed occasione laboris in alio suo munere impensi recipiat, huic suspensiōni non subiicitur.

DUBIUM XLV.

Si Ecclesiæ, vel Rector visitandus potest statim habeant soluendi Visitatori procurationem: possuntne laici compelli ad eam soluendam?

*P*rocurationē seu necessaria ad Visitatori victū soluere obligatur quælibet Ecclesiæ, Monasteria & perfona, que visitantur, spectante iure cōmuni, c.i. & vlt. de cens. in 6. & ibi Glos. cōmuniter recepta. Solū est dubiū de laicis, nū compelli possint, hāc procurationē solueret. Et quidē quando Ecclesiæ, & Rector panper est, cōpellendos esse affirmat Azor. tanquam certū p. 2. l. 3. c. 4. 2. q. 3. *Quia* tunc nō ratione sui, sed ratione sui Parochi, & in illius defectū com-

B b 3 pellum

184
Nonnulla
præmissa.

286 Theologiæ Moralis, Liber LI.

pelluntur, ne suo labore Visita or defraudentur, neve visitatio necessaria omittatur. At si Ecclesia, vel Rector visitandus facultates habeat ad soluendam procurationem, quæquierim, an laici possint ad eam soluendam compelli?

¹⁸⁵ **Possunt qui dem.** Possunt equidem. Quia visitationis beneficium ipsi recipiunt, neque possunt illud repellere: & consequenter nec valebunt expensas visitationi annexas repellere. Sic Glos. vlt. ad c. Placuit. i. o. question. I. Ioan. Andre. & Imola ad c. Romana, de cens. in 6. Azor. p. 2. l. 3. d. 4. 2. q. 3.

¹⁸⁶ **Non possunt.** Minime possunt. Quia cum Prælati Ecclesia, sti sciri præcipue ad visitandas Ecclesiæ, loca pia, & personas Ecclesiasticas procedant, ab his volt Ecclesia, ut expensæ exigantur, non à laicis, quos ex consequenti visitant, nisi voluntarie illas concedant. Ita Glos. ad c. Placuit. & ad c. 1. de cens. in 6. v. Laicos. Et id declaravit Sacra Cardinalium congregatio teste Barbo. parte tercia de potest. Episc. allegat. 73. numer. 45. Bonac. disputat. 3. question. 5. punt. 4. numer. 3.

¹⁸⁷ **Hoc defendo.** Hanc doctrinam adeo veram existimo, ut etiam quando Ecclesia, illiusque Rector pauperes sunt, neque facultatem habent procurationem soluendi, laici compelli non debeat, sed gratis visitatio facienda est, & visitatores propriis expensis alendi. Quod à fortiori procedit, cum Hosiptalia, aliisque loca infirmorum visitant, à quibus procurations exigi nequeunt. Vt decisum referunt Barbola m. 5. & Bonac. n. 10.

D V B I V M X L V I .

Ecclesiæ Ciuitatis, vbi Episcopus Cathedram habet, vel illarum Rectores debentne cum visitantur, procurationes soluere?

¹⁸⁸ **Non debet.** Non debent. Quia illa viualia necessaria non sunt Episcopo visitanti, cum in propria domo existens ex propriis se sustentare possit. At prohibent Visitatores quidquam recipere nisi pro temporis illius necessitate, quæ non adest, dum Ecclesiæ, Vrbis, vbi Episcopus Sedem obtinet, visitantur. Sic Praxis noua Episcoporum. p. 2. c. 3. num. 65. Barbo. p. 3. de potest. Episc. alleg. 73. num. 46. referensid à Sacra Congregatione esse decisum. Quinimo idem Barbola, relato Marco Antonio Genuensi in Manu. past. c. 35. num. 9. existimat, nec posse Episcopum procurationem recipere ab Ecclesiæ, ex qua posset ad propriam dominum ad praedium redire, ductus illis verbis Tridentini ses. 24. c. 3. Exceptis tantum viualibus, que sibi, aut suis frugaliter, & moderate pro temporis tantum necessitate, & non ultra erunt ministranda.

¹⁸⁹ **Debet plane.** Debent quidem soluere. Quia nullo textu à solutione procurationum eximuntur. Nam etiæ ea viualia necessaria non sint Episcopo, cum in propria domo possit se ex propriis sustentare: at sunt conuenientia, ut decentius su-

stentetur, aliæ Episcopus diues non posset ab villa Ecclesia Diœcesis procurations receptare. Ita Abbas ad cap. Venerabile, de censib. Go-fred. sum. tit. de simonia, §. sunt auem. Henric. ad c. Cam. Apostolus, de censib. Azor. p. 2. l. 3. c. 41. quæst. 4.

His adhæreo. Nam procurations non solum ob sustentandum Episcopum, sed in subie-
ctionis debite signum, & recognitionem of-
feruntur; si enim solum ad sustentationis
necessitatem nullo in Oppido visitans Epi-
scopus prædiues posset procurationem acci-
pere.

D V B I V M X L V I I .

Episcopus, vel eius substitutus planis Ecclesiæ eodem die visitans, potestne à sus-
penzione liber à singulis integras pro-
curationes recipere, ac si unam tantum
visitare?

¹⁹¹ **M**inime potest. Quia id prohibuit Boni-
facius VIII. in c. Felicis, de censib. in C. fa-
tus. Non licet visitandi nisi unam procuratio-
nes recipere una die, sine unum locum solum
visitaverit, sine plura, etiam si quilibet locu[m] vi-
sitans ab illo sufficeret ad procurationem inter-
gram persoluendam: cum eidem sufficeret debet, ut
temporalia metas à locis per sonatæ visitari,
pro diebus, quibus eis spiritualia ministriat.
Alioquin (ait Glos. ibi. v. Persoluendum) posset
totam Cittatem una die visitare, & tota procuratione
recipere, quo ibi essent Ecclesiæ, quod est
absurdum. Sic Zerola pars. 2. præz. Episc. cor. b.
Visitation. §. 6. dub. 6. Barbo. in remiss. Concil. s.
fine Bonac. tom. 5. de cens. d. 3. quæst. 5. punt. 4.
numer. 4.

Potest quidem. Quia hodie Prælati habent
à summo Præsule dispensationem, ut possint pati quæ
una die plura loca visitare, & à quolibet inter-
gram procurationem recipere. Ita Glos. ad c.
Felicis, in propal. casas civica finem. Molina tra-
hau secundo de iust. dispensation. 85. fine. Alter-
ius de interdicto, como secundo disputation. 12. cap. 2.
col. 2. Nec dissentit Bonac. vbi supra, aliter enim,
hodie Prælatos habere huiusmodi dis-
pensationem,

Ego quidem existimo vbi id consuetudine
receptum est, permitti posse. Quia cum prohibi-
bitio recipiendi una die plures procurations
fit à iure positivo inducta, porci summi
Præsulis dispensatione: & consuetudine tolli.

D V B I V M X L V I I I .

Qui recipit procurationem à locis priuilegiis,
vel consuetudine exceptis ab onere tam
solvendi: subiiciturne pa-
nis lais in Cap.
Exigit?

¹⁹² **S**vbiicitur quidem. Quia Tridentinum Sabiniu-
m. Sait. Quod si quisquam (quod absit) aliquid am-
plius.

Sectio II. De Suspensione Dubia. 287

plus in supradictis omnibus casibus accipere presumatur, ut prater duplo restitucionem infra menem faciendam, aliis etiam penitus iuxta constitutiones Concilij Generalis Lugdunensis, que incipit Exigit, necnon & a'lis penitus in Synodo Provinciali arbitrio Synodi, absque villa sive vicia multetur. At vnu ex casibus à Concilio relatis est, ut nihil recipi debeat procurations si viget consuetudo, & a fortiori privilegium nihil recipiendi: sed gratis visitationem prestandi. Sic Bonacina tom. 3. de Censur. disputatione tercia, questione quinta punto quarto, numero duodecimo.

Non subicitur. Quia esto graviter delinqua procurationem exigens, ut potest qui iniustitiam commitit, violans legitimum priuilegium, & exemptionem: attamen Censura non videtur innodari. Quia non praestat actionem sub Censura prohibitam. Nam in cap. Exigit, & cap. Romana, de censib. in 6. solum prohibetur receptione aliquius munera ultra viuctualia, vel viuctualium receptio, officio visitationis non impenso: non autem prohibetur receptione viuctualium à locis exemptis, ut consideranti constabit. In Tridentin. vero estis præcipiatur obseruari consuetudinem illis in locis præferri, ptam, nec viuctualia, nec pecuniam, nec quidquam aliud percipiendum: attamen receptionem viuctualium præcis ab iis locis, non videatur penitus relatis in dicto cap. Exigit subiicitur. Quia non subicit recipientem præcis aliquid à locis exemptis: sed recipientem aliquid amplius, quam concessum est ut recipiatur. Ita Castro Palao de Censur. disputation. 4. punct. 10. §. 3. num. 11.

Satis probabilem esse iudico hanc sententiam, ideoque quia mitior est, eam lubens amplector. Itaque cum concessum sit recipi viuctualia pro temporis necessitate insumenta, qui aliquid ultra ipsa sive à locis exemptis, sive à non exemptis receperit, penitus in cap. Exigit, præscriptis affectetur, secus vero si nihil amplius, quam viuctualia à locis exemptis receperit.

DUBIVM XLIX.

An Suspensioni subiicitur Visitator in cunctu, quo laici procurationem soluant, & ab ipsis aliquod munus ultra viuctualia recipi?

Non subiicitur. Quia has Censuras non incurrit Visitator ex eo præcise, quod aliquid ultra viuctualia recipit; sed ex eo quod duplum eius, quod ab Ecclesia receptum est infra menem non restituit. Neque ab his personis liberari potest, quoniamque de duplo huiusmodi grauatis Ecclesiam plenariam satisfactio nem impedit, vii cap. Exigit habetur. Ergo supponit Pontifex Ecclesiam granaria debere, non populum, ut hisce penitus locutus sit. Ita nonnulli, quorum sententiam Palao de Censur. disputation. 4. punct. 10. §. 3. num. 11. innuit esse probabilem.

Subiicitur equidem, à quocumque munera visitationis occasione recipientur. Quia in cap.

Romana §. procuratione, de censib. in 6. & in Tridentino sejj. 24. cap. 3. generaliter prohibetur receptio ultra viuctualia ab his, qui visitantur: neque villa restrictio apposita est, ut solum ab Ecclesia debeat esse receptum. Ita Bonacina tom. 3. de Censur. disputation. 3. questione 5. punct. 4. num. 15.

Hoc verius longe esse crediderim. Nam sub nomine Ecclesie Rectores Ecclesiarum, imo Hoc verius & populus intelligi potest, cum hi nomine Eccl. mibi. clieas procurationem soluant. Addo, in cap. Exigit appositum esse nomen Ecclesia, non ad restrainingam dispositionem, sed gratia frequentioris vius: eo quod frequentius ex bonis Ecclesiarum, quam ex bonis Rectorum, ac populi procurationes soluantur.

DUBIVM L.

Infamatus de criminis adulterij, perjury, ac falsi testimoniū suspenditurne à suscepione ordinum, eorumque exercitio. Cap. fin. de tempor. ordinat.

Suspenditur quidem. Quia de his criminibus infamatus Clericus non repellitur in eo Cap. nisi talia criminia notoria fuerint. Ergo si manifesta sint, supponit textus, huiusmodi delinquenter à susceptione ordinum, illorumque exercitio esse repulsum. Sic nonnulli Doctores, quos presso nomine memorat Palao de Censur. d. 4. punct. 10. §. 4. num. 4. innuens probabiliter eos opinari.

Non suspenditur. Quia suspensiō indicenda non est, abique textu manifesto. At ex citato textu ad summum colligitur, stante delicti notoriitate, esse delinquenter repellendum, non tamen esse ipso irre repellendum. Ita Palao ibi Couar. ad Clement. si furiosus, de homicid. p. 1. §. 1. num. 5. Henriquez lib. 13. cap. 36. Toleto lib. 1. cap. 47. Fullicius tractat. 17. num. 12. Snarius disputation. 31. section. 4. num. 2. Avila part. 3. disputation. 5. dub. 1. Bonacina tom. 3. de Censur. disputatione tercia, questione septima, pun. Et primo.

Hoc probabilius longe esse crediderim, cum nullum alium textum videtur contrarium afferre. Imo Tridentinum sejj. 21. decreto de obser. probabilitus, uand. in celebrat. Miss. solum statuerit, peccatores publicos, si Clerici sint, non esse permittendos alteri ministrare: si vero sint laici, sacriss interesse. Quod potius denotat suspensionem ferendam, quam latam.

DUBIVM LI.

Clericus publicus concubinaris suspenditurne in Cap. Quæstum ultim. de cohabit. Cleric. & mulier.

Suspenditur plane ipso irre. Quia ibi diciatur, Clericum concubinarium esse suspendendum quoad se, non quoad alios, huiusmodi pecatum.

B b 4

catum sit notorium per sententiam, vel confessionem factam in iudicio, aut ex rei evidentiā, quæ tergiuersatione celari non possit. Ergo quando delictum perpetratur aliquo ex his modis, suspensio contrahitur: cuius effectus est, excludere ab officio, & beneficio. Sic nonnulli, quos memorat Palao di p. 4. punct. 10. num. 5. mox citandos.

²⁰⁴ Non suspenditur ipso iure. Quia Tridentinum ²⁰⁷ *seff. 25. c. 14.* nullam fert iure ipso suspensionem, præter eam, quæ aduersus Episcopum concubinarium à Concilio Provinciali monitum inducitur. Quid manifeste probatur ex ipso decreto, vbi canetur, ne Clerici quicunque sint, concubinas, aut alias mulieres, de quibus possit haberi suspicio, in domo, vel extra detinere, aut cum illis villam consuetudinem habere audeant: alioquin pars à Sacris Canonicis, aut statutis Ecclesiastarum impositis puniantur. Expende tò puniantur, quod futori est temporis, & iudicis denotat actionem, Ita Soto in 4. distinction. 1. question. 5. articul. 6. ad 1. Henriquez libr. 1. 3. c. 30. Garcia de benefic. part. 7. c. 14. num. 5. Suarius disputation. 3. section. 4. no. 10. Aula part. 3. d. 5. dub. 2. con. 1. Fillius tractat. 17. numer. 123. Bonacina de Cenfur. in particul. disputation. 3. question. 7. punct. 4. Palao et alij.

²⁰⁵ *Auctoris resolutio.* Fatoe iure antiquo latam esse suspensionem aduersus Clericum concubinarium Cap. Nullius. Cap. Prater 32. Cap. Si qui sunt. Cap. Ministrorum 8. & præcipue Cap. Quisquis, citato. Et scio, inter Doctores id afferentes esse differēt. Nam S. Antonin. part. 2. titul. 27. c. 1. Sylvestrus verb. *Concubinarius*, §. 4. Nauart. summ. c. 25. num. 76. afferunt quilibet Clericum etiam minoribus ordinibus initiatum hanc suspensionem incurrere. At Courruuias ad Clement. si furiosus, part. 2. §. 1. num. 5. de homicid. Ludovic. Lopez part. 2. Infr. c. 23. & 31. Manu. summ. tom. 1. c. 20. num. 3. Valentia tom. 4. d. 7. queft. 18. punct. 1. censent, solum Clericum in sacris constitutum huic subiici suspensioni. Ast iure nouo de Clericis non habentibus beneficium statuitur, ut iuxta delicti qualitatem posna carceris, suspensionis ab Ordine, & inhabilitatis ad beneficia obtinenda aliquique modis ab Episcopo puniantur. Vnde inferunt Clericos Episcopo inferiores non subiici iure ipso suspensioni. Episcopus vero si ab huiusmodi criminis non abstinerit à Concilio Provinciali admonitus, ipso iure suspenditur: & cum sit absoluta suspensionis ab officio, & beneficio debet intelligi.

DVBIVM LII.

Clericus Sodomita crimen infectus sive publicè sive occultè, estne Suspensione ipso iure affectus, ex Bulla Pij V.

²⁰⁶ *Est suspensi.* Clericus Sodomita sive publicus sive occultus ab officio, ac beneficio iure ipso est suspensus. Quia in Bulla Pij V. (quæ in Bulla suis iure ipso est 70. in ordine) Clericus tam dirum nefas

exercens omni privilegio Clericali, dignitate & beneficio Ecclesiastico priuatur: & per Ecclesiasticum Iudicem degradatus, statim Civitatem sacerulari traditur. Præterea hoc crimen infamiam inducit infames à beneficis executo, neque suorum ordinum suspenduntur. *Cap. Infames 3. q. 7.*

Non est iure ipso suspensus. Quia nullus est textus, ex quo talis suspensio colligi possit. *Non est.* colligitur contrarium ex cap. Clerici, de excessu ipso saepe. Neque est verum infames esse iure ipso pensus. *saepes*: sed durante infamia, irregulares esse, & impeditos ab ordinum executione, non ob suspensionem, sed ob irregularitatem infra mixta annexam. Ita Navarra summ. c. 27. numer. 249. Fillius tractat. 17. numer. 127. Bonacina d. 3. question. 7. punct. 2. Aula part. 3. d. 5. dub. 3. Suarius d. 31. section. 5. numer. 19. Toleto libr. 1. c. 74. numer. 3. Henriquez libr. 13. capit. 36. & alijs.

Veriorem hanc sententiam esse credo. Nam Pius V. denudans Clericos Sodomitas privilegium Clericali, dignitatibus, aliisque Ecclesiasticalis beneficis, non suspensionem, neque irregularitatem inducit; sed juris qualiter priuationem: ideoque sententia faltem declaratoria criminis est necessaria. At quidquid sit de hac sententiâ, cuius veritas ex facto pendet, illud est certum prefatas penas à Pio latas non habere locum in patrantibus hoc crimen semel, agri iterum, sed in illis, qui per vim continuo exercent.

DVBIVM LIII.

Suspensio expressa in Cap. Non solum, & in Cap. Constitutionem, de Regularibus, contra Religiosos Mendicantes aliquem ad professionem admittentes, anno probationis non completo: comprehendit Moniales?

²⁰⁹ *H*ic quidem suspenduntur à receptione quæcumque ad professionem, & penit. *Quæcumque* quæ pro grauibus culpis apponi in ea Religiose confueverunt, subiiciuntur. Et licet in Cap. Non solum sermo tantum sit de Ordinibus Predicatorum, & Minorum Religiosis: at in Cap. Constitutionem ad omnes Mendicantes prohibito extenditur. Quasierim autem, num in hac constitutione Moniales comprehendantur?

Comprehenduntur quidem. Quia masculini num in iure feminini in se assolte continere. *Imprimis* Sic nonnulli apud Sylvest. v. Religio 3. q. 3. No. ¹¹⁰ *datur.* que est improbable.

Non comprehenduntur. Quia esto masculini sub se continere femininum soleat sed id plerumque est in favorabilibus, sed non in peccatis. *No. 111* *Imprimis* *Nunquam* *ipso.* Ita Palao de Censur. disputatione quartæ, in punto decimo, Paragrapho sexto, numero secundo, & alijs apud eundem Sylvestrum *ubi supra.*

Hoc probabilitus longe. Nam Moniales non sunt suspensionis capaces Clericos solumente.

Sectio II. De Suspensione, Dubia. 289

do sufficientis. Fateor tamen illis Monialium receptionem posse interdicere ob indebitum, & immaturam alicuius receptionem ad profundum.

D V B I V M L I V .

An hac poena suspensionis habeat locum post Tridentinum lssl. 2. cap. 15. professionem ante annum expletum irritans?

& non verbali priuatio Clericalis priuilegij annexetur teste Suario disputation. 30. section. 1. num. 8. Aula part. 4. d. vni. dub. 1. Bonacina tom. 1. disputation. 4. de Censur. part. vni. num. 3. & alii. Restringitur vero haec doctrina, nisi post depositionem Clericus in eodem crimen, vel simili perseueret, cuius correctionem Ecclesia sub excommunicatione praecepit. Nam eo ipso videtur Clericali priuilegio denudatus, & facultati potestari puniendus tradi, utpote incorrigibilis. Quæstio autem est, an sufficiat ad hoc ut Clericus declaretur esse incorrigibilis?

Sufficit quidem. *Quia c. Cum non ab homine 217 exigunt solum, ut incorrigibilis existat. Et c. 2. Sufficit quide pœnis, degradationi actuali priuatio Clerica. dem.*

lis priuilegio ob incorrigibilitatem Clericis annexitur. Sic Abbas ad c. *Cum non ab homine,*

num. 28. Sylvest. verbo Degradatio, question. 6.

numer. 8. Aula part. 4. disputation. vni. dub. 1.

Bonacina disputatione quarta, puncto vno, nu-

mero tertio,

Non sufficit. *Quia ad id opus est non solum sententia declaratoria incorrigibilitatis, sed Non suffici etiam priuativa Clericalis priuilegij. Nullibi cit. enim causam videret, Clericale priuilegium ob incorrigibilitatem amitti. Ita Glos. ad cap. Cun non ab homine. ver. Postmodum. Toletus lib. 1. cap. 50 §. Adne te. Surius disputation. 30. se- Elion. 1. num. 7. & 8. Layman. lib. 1. tract. 6. part. 5. c. 5. num. 4.*

Prima sententia adhæreo, licet secundam fatis probabilem esse censem. Itaque Clericus Prima sententia depositione simplici, absoluta minime denuo tentia addatur fori, ac Canonis priuilegio, nisi expresse hæc. in sententia declaretur esse incorrigibilem. Hoc autem sufficit, nec opus est sententia priuativa illius priuilegij.

D V B I V M L VI .

An degradationis verbalis ferre sententiam, pertinet ad solum Episcopum consecratum?

Ad solum Episcopum consecratum pertinet. *Quia est actus solemnis, quo Ecclesia sua vultus iurisdictione Clericum facinoribus, & incorrigibilem Clericali priuilegio priuat: quæ quidem actio ne pertinet.*

quit, nisi à Præfule geri ea, quæ requiruntur de centia, ac grauitate. Et quidem ex vi Ecclesie id esse compertum, quis non videat? Sic Imoa ad c. Transmissam. Sarmiento l. 1. select. cap. 14. num. 9. Didac. Perez libr. 8. ordin. titul. 4. leg. 3. col. 17.

Non pertinet ad solum Episcopum, sed Capitulum Sede vacante per seum Vicarium ele- 221. *No pertinet*

atum ferre potest degradationis sententiam, ad solum Quia succedit Episcopo in iis, quæ ad iurisdi- Episcopum

ctionem pertinent. Ita Aula p. 4. d. vni. dub. 2. §. consecratu.

Secundo sequitur.

Scio, Abbatem contrarium sentire c. At si Cle-

zici, §. de adulterio, & alibi. Ego autem existi-

Hoc defen-

do, degradationem comparatione Episcopo- do, & con-

rum, solum Pontificem posse. cap. Accusatus. c. firmo.

Quamvis 3. question. 6. Cognitionem autem

causa ferri debere per Metropolitanum, conue-

nientibus

CAPVT XIII.

Circa Depositionem, & Degra- dationem.

D V B I V M L V .

*Si Clericus incorrigibilis esse declaretur, suf-
ficitne, ut depositus valeat, & Curia se-
culari tradi?*

Epistoli simplex, & absoluta Cle-
ricalum priuilegio fori, & Canonis
non denudat, nisi expresse in
sententia exponatur. Colligitur
ex c. *Cum non ab homine, de indi-*

*cis, vbi post degradationem verbalem non
traditur delinquens Curia seculari, nisi contum-
acia crescat, & incorrigibilis existat. Et in
c. 2. de penit. in 6. degradationi actuali, & reali,*

116
Non com-
muni-
candum
opus.

Vimnulla
opus.

290 Theologiæ Moralis. Liber LI.

nientibus Episcopis totius Provinciæ, qui ad minus præter Metropolitanum, debent esse duodecim. Ad degradationem Religiōi exempli, nullum alium nisi Pontificem, sententiam ferre posse, nisi forte ex confuetudine, vel privilegio eorum Prælato Regulari ea potestas competat. Comparatione autem aliorum Clericorum Episcopum proprium esse, qui potest degradationis sententiam ferre, etiam si consecratus non existat. Quinimo ex eius delegatione à simplici Sacerdote fieri posse. Quia non est actus ordinis, sed iurisdictionis. Quarius disputation. 30. section. 1. numer. 18. Bonacina tom. 1. disputation. 4. punct. unicus. num. 10. & 11. Layman. lib. 1. tractat. 5. part. 3. c. 5. num. 3. Coninch. d. 16. num. 6. Ex quo patet Capitulum sede vacante per suum Vicarium electum sententiam degradationis ferre posse, cum succedat Episcopo.

DVBIVM LVIII.

An ob alia crimina ab ijs, qua à Iure annumerantur possit Clericus, maxime si Sacerdos sit, vel Religiosus, degradari?

REcole quænam crima sint degradationis poena obnoxia. Primum crimen est hæresis, si in ea quis concubum existat cap. Ad reole, abolendum. Secundum, falsificatione literarum Apostolicarum. cap. Ad falsariorum, de criminis falsi, nisi forte Pontifex peccatum mortis in carcere perpetuum committat. Tertium Sodoma, non femel, sed aliquoties commissa. Constit. 70. Pij V. contra Sodomit. Quartum calunnia, seu conspiratio in propria Episcopum. c. Si quis Sacerdotum t. 1. question. 1. Si incorrigibilitas accedit. Quesierim autem, num ob alia crimina possit Clericus maxime si Sacerdos, vel Religiosus sit, degradari, & Curia seculati committit, est incorrigibili non sit?

Non potest, si incorrigibilis non sit. Quia textus in c. Cum non ab homine, de iudicio, exi. Non iudicavit incorrigibilitatem, ut Clericus Curia seculari puniendus tradatur. Sic Bernard. Diaz præf. c. 90. & c. 13. 2. alios referens Iulius Clarus lib. 5. ques. 36. num. 31. Boselli. tractat. de criminis titul. defro compet. num. 135. & 136. Scaccia de iudic. part. 4. cap. 11. num. 60. & 61. Sayius libro quinto, thesaur. capite vigesimo secundo, numero vigesimo.

Potest quidem, pro quolibet crimeni enormi, & notabiliter scandaloso Clericus etiam Sacerdos, vel Religiosus degradari actualiter, & Curia seculari committi non expectata incorrigibilitate. Quia hoc ex experientia lepe est comprobatum: cui confuetudini allegatus textus minime obstat, vt mox ostendam. Ita Barbosa de potest. Episc. part. 2. alleg. 10. numer. 13. Abbas ab 6. Cum non ab homine, & cap. Atfi Clericus. num. 49. Sylvest. verbo Degradatio. question. 1. Toletus libr. 1. c. 50. Layman. lib. tractat. 5. part. 3. c. 5. num. ultim. Molinæ tractat. 3. disputation. 49. numer. 19. & alii relati à Cuarruia libro secundo, variarum capite vigesimo, numero septimo.

Hoc verius esse existimo. Cui, inquam, non obstat textus in c. Cum non ab homine, exigens incorrigibilitatem, ut Curia seculari Clericus puniendus tradatur. Quia textus loquitur de quolibet delicto graui, ob cuius causam plerumque loquendo, non est tradendus Clericus Curia seculari, nisi incorrigibilitas adit. Non tam ibi prohibetur, quin Ecclesia possit ob enorme delictum, non expectata incorrigibilitate, Clericum curia seculari plectendom committere: quandoquidem ipsa Ecclesia non habet peccatum, quam imponere possit tali delicto dignam. Quod si rogites, quodam censetur delictum enorme: Respondeo, hoc Iudicis arbitrio remitti, vt ait Iulius Clarus lib. 5. §. final. question. 36. num. 36. Censerem autem, esse delictum enorme homicidium Prælati, vel Sacerdotis, patris, vel frattis. Item affassim, futurum,

ESCO
Theol. P.
Tom. 6. V.
Ex. I.

223
Status que-
stionis.

224
Debet
quidem.

225
Non debet.

226
Cum his
opinor.

Degradationi authenticæ succedit actualis degradationis, quæ est solemnis executio sententiae degradationis, sicut necessario ab Episcopo consecrato; quia est actus non solum iurisdictionis, sed & ordinis ex Ecclesiæ institutione consecrationi Episcopali annexus. Toletus libr. 1. c. 50. Surius d. 30. section. 1. num. 8. Sayius libr. 5. thesaur. c. 21. num. 12. Quæsiem autem num proprius Episcopus necessario huiusmodi degradationem gerere debeat?

Debet quidem, neque potest alteri Episcopo consecrato ad id suas vices committere. Quia Tridentinum sess. 23. cap. 4. ait: *Et per se ipsum etiam ad actualiorem, & solemniter degradationem, &c.* Sic Bonacina tomo primo, disputatione quarta, de Censur. puncto unico, numero 11.

Non debet necessario, sed potest id alteri Episcopo consecrato committere. Quia verba Concilij *Per se ipsum non posse per Vicarium non consecratum fieri: non tamen excludunt, quin per alium Episcopum consecratum fieri valeat.* Ita Surius disputatione trigesima, sectione prima, numero decimo octavo. Layman. libro primo, tractatu quinto, parte tercia, capite 5. numero 5.

Cum his opinor. Nam si Episcopus, cui actio illa committitur, consecratus sit, ad id, que Episcopi proprij commissionem accipiat, saluari existimo Concilij mentem; nam ille Episcopus vices proprij Præfusilis exerens, quasi alter ille esse videtur. Unde proprius Episcopus Per se ipsum quodammodo gerit actionem.

Sect. II. De Suspensione. Dubia. , 291

fuctum, sacrilegium, depragationem communi-
nium bonorum, & similia. Et generatim omnia
illa delicta ob qua capitalis pena civili iure
statuta est, si plures, repetita fuerint, enormi-
tatem iudico continere.

D U B I U M LIX.

Cum Episcopus dispensat, ut depositus ob
crimen minus adulterio ad pristinum
restituatur statum: ad hanc dis-
pensationem faciendam,
indiget Capituli
consensus.

131 Certeum est, facta depositione, vel degrada-
tione, regulariter solum Pontificem depo-
situm, vel degradatum in suum pristinum statu-
m posse restituere. Atamen si crima, ut
que quis depositus est, adulterio minora fuerint,
poterit Episcopus dispensationem, post
peractam penitentiam, concedere. cap. Ati
Clerici, de iudicis. Bonac. alios referens tom. I.
d. a. punc. vnic. num. 11. Neque obest infamia
orta tum ex delicto, ratione cuius facta est de-
positio: tum ex depositionis sententia quia in-
famia orta ex delicto penitentia purgatur; que-
vero ex sententia condemnatoria nascitur, dis-
pensatione tollitur. Quæsirom autem, num ad
hanc dispensationem faciendam, Episcopus
Capituli consensu indiget?

Indiget necessario Quia cap. Ati si Clerici, de
iudicis, Pontifex ait: Potest Episcopus cum Cle. Indiget ne-
cessis pot peractam penitentiam dispensare. Nam cœssario.
illa particula, Cum Clericis denotat, Clericos
ad dispensationem concurrere, illiusque cau-
sam efficientem esse. Sic Panormit. ad dictum
cap. num. 16.

Minime indiget. Quia spectata consuetudi-
ne, soli Episcopo haec facultas dispensandi con-
ceditur. Ita Gloss. ad cap. Cum ex eo, verbo get:
Episcopus, de electione in 6. Decius ad cap. Ati
Clerici, num. 20. Romanus consl. 325, fine. Alter.
tom. 2. disputatione 2. questione 9. Bonac. tom. I.
disputatione 4. de Censur. puncto vno. circa
finem.

Hoc plane dicendum, spectata, ut dixi, con-
suetudine. At spectato iuri rigore idem effica-
cias affirmari. Quia nullus est textus, ex quo dñm.
Capituli consensus requiratur. Nam cap. Ati
Clerici non obstat. Nam cum dicit, posse Episcopam
cum Clericis post peractam penitentiam
dispensare, ly cum Clericis non actiū, sed
passiuē effundendum, huncque sensu
præstat: potest Episcopus cum Clericis
ob criminis adulterio minora depositis
post peractam penitentiam dispensare. Por-
ro degradatum insitè, nullus præter Pon-
tificem dispensare potest. Quia degradatio
semper fit ob criminis adulterio grauiora.
Dixi Degradatum insitè; nam si iniuste quis
degradatus fuerit, ipsi, qui prædictam sen-
tentiam tulit, compehit emendare. Episcopus
ergo, qui volit sententiam subditum defendat,
& depellat iniuriam.

LIBER

PRAR
1er.
I.VIII.